

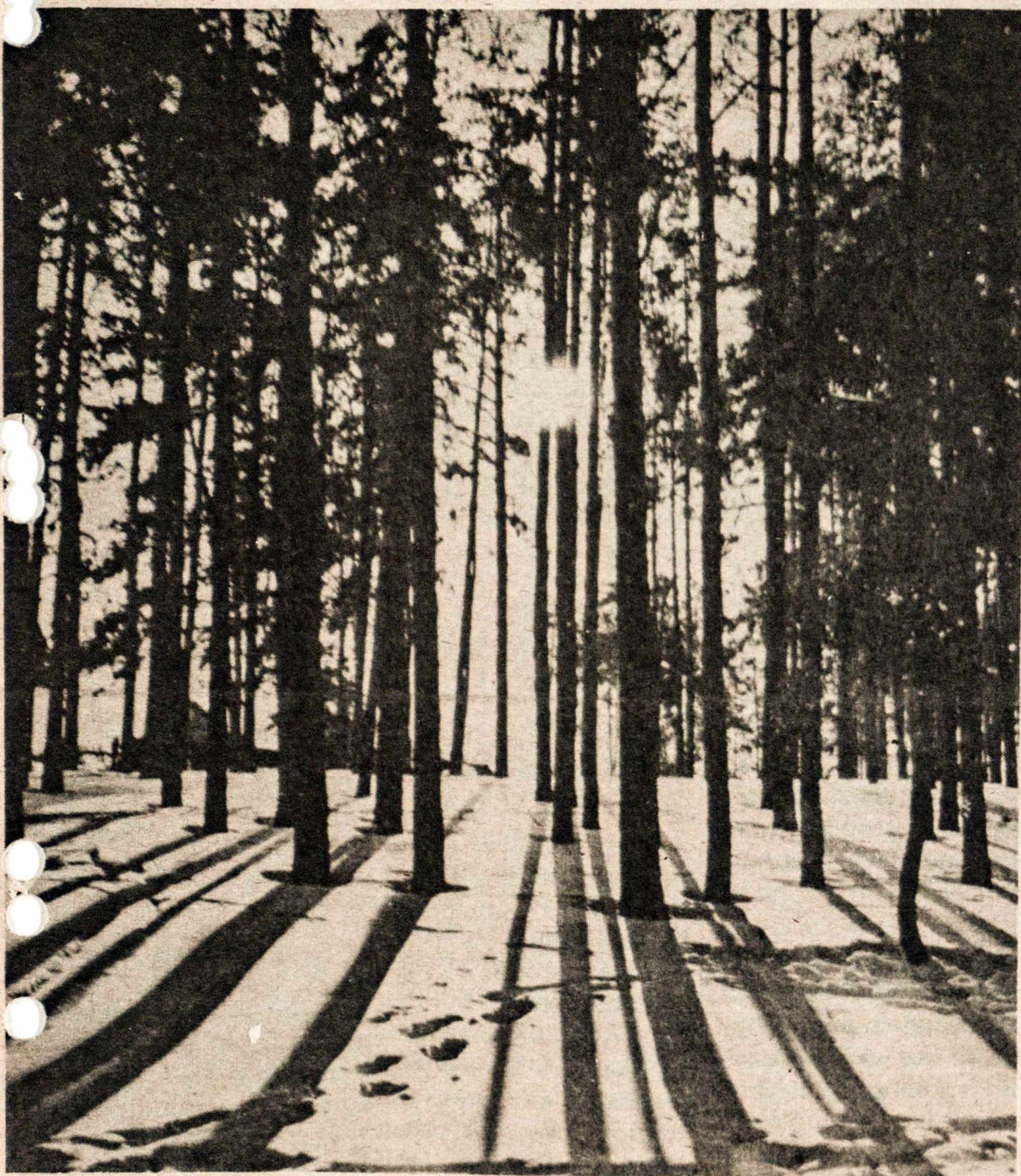

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1973. II. 28 • Nr. 9 (2035)

7722 George Street, La Salle 690, Quebec, Canada • Tel. (514) 366-6220

Lietuvos miškelis viduržiemėje.

AR MINEJO SOVIETUOSE LIETUVIAI VASARIO 16.

"The New York Times" 1973 m. vasario 16 d. rašo: "Laisvieji lietuviai visame pasaulyje - o taip pat nežinomas Lietuvos skaičius Sovietų Sąjungoje - minės šiandieninį 50-ąją modernios Lietuvos Respublikos sukaktį. Tai buvo 1918 m. vasario 16 dieną, kai Lietuvos Taryba (parašyta lietuvių kalba - E.) susirinko Vilniuje ir paskelbė esant atstatytą nepriklausomą valstybę, laisvą nuo bet kurių sąitų su kitais suverenais."

"Ko šios dienos realiai nežino, tačiau, tai yra,

kad laisvės ir nepriklausomybės troškimas tebedega visų trijų Baltijos valstybių gyventojų daugumos širdyse. Vientik Lietuvoje neseniai buvo stebimi tokie pasireiškimai, kaip Romo Kalantos susideginimas, masinės jaunų lietuvių demonstracijos gatvėse ir 17,000 Lietuvos katalikų peticija.

"Tiesa, viltys atgauti baltų tautoms nepriklausomybę nėra labai šviesios. Tačiau Sovietų Sąjungos užpuolimas ir pa-

glemžimas šių kadaise laisvų respublikų yra toks neteisės aktas, kurio pasaulis niekad negali pamiršti.

(E)

• VASARIO 13 d. Ankaros Apygardos teismas Prano ir Algirdo Brazinskų bylą vėl atidėjo kovo 22 d. Atidėjimo priežastis, sovietų pateikti nauji dokumentai, rusų ir anglų kalbomis parašyti, susipažinimui.

LĖKTUVŲ PAGROMIMAI TŪRES BUTI SUSTABDYTI

Lėktuvų pagrobimai, kurie kankino daugelio kraštų visuomenę, bandoma sustabdyti. Pirmas rimtesnis žingsnis, tai vadinamo "Hi-jack pakt" pasirašymas tarp JAV ir Kanados iš vienos pusės ir Kubos iš kitos. Atskiros minėtų valstybių sutartys pasirašomos su Kuba. Dvidešimties asmenų Kubos delegacija, kuriai vadovauja pirmas Kubos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Rene Anillo atvyko į Otavą, tikslu pasirašyti jau parengtą susitarimą, kuris buvo Kanados delegacijos išdirbtas su Kubos vyriausybės atstovais praeitos

savaitės vizito į Kubą metu JAV sutarties pasirašoma vienu metu Washingtone ir Havanoje.

Kanados užsienio reikalų ministeris M. Sharp pasirašė šią sutartį, kuri numato, jog lėktuvo grobikas bus baudžiamas ir ištremiamas. Lėktuvo grobikas turės būti nubaustas arba toje šalyje, kur jis atvyko su pagrobtu lėktuvu, arba grąžinamas į tą šalį, kur lėktuvą buvo pagrobęs. Nors pradžioje Amerikos su Kuba sutarties pagrindai nebuvo paskelbti, bet Ottawoje manoma, kad ir ši sutartis bus panašaus turinio.

A. SNIEČKUS APIE KARINĮ JAUNIMO PARENGIMĄ

1972 m. gruodžio viduryje Vilniuje įvykusiame respublikinio partinio aktyvo pasitarime kalbėjo Pabaltijo karinės apygardos kariuomenės vadas, generolas pulkininkas A. Majorov'as ir komunistų partijos Lietuvos filialės pirmasis sekretorius A. Sniečkus. Pagrindinė pasitarimo tema buvo "Pasiruošimas Tėvynės Gynybai". Ką apie tai kalbėjo Majorov'as, laikraščiuose nerašoma, o Sniečkaus kalbą Lietuvoje leidžiama sovietiniai laikraščiai 1972 m. gruodžio 21 d. perspausdinti iš "Krasnaja Zvezda" (Raudonoji Žvaigždė).

Sniečkus kalbėjo apie visuotinį karinį jaunimo auklėjimą ir bendrai apie karių pagerbimą. Jis dėstė, kad "Įvedus vidurinėse, profesinėse ir technikos mokyklose bei technikuose pradinį karinį paruošimą, padidėjo jaunimo karinio patriotinio auklė-

jimo galimybės". Karinis paruošimas eina ne tik minėtose mokyklose, bet ir pramonės įmonėse, rajonų komitetuose, sportiniuose klubuose ir kt. Sniečkus siūlo spaudai, radijams, televizijoms ir kt. daugiau "ryškinti karinio pasiruošimo dalykus".

1300 MOKSLŲ DARBUOTOJŲ

"Tiesoje" rašoma, kad Lietuvos Mokslų Akademija su dešimčia savo tyrimo institutų, apimančių gamtos ir visuomenės mokslus, turi per 1300 mokslinių bendradarbių.

(E)

• ANGLIJA kenčia dėl dujų įmonių darbininkų streiko. Šis streikas paraližuoja daugelio fabrių veikimą. Per tai atsirado sunkumai daugelio miestų gyventojams. Daugelis namų neapšildomi, neveikia privačių namų virtuvės. Darbininkai reikalauja pakelti atlyginimus, bet valdžia tam priešinasi.

TAUTINIŲ IŠKILMIŲ PĖDSAKAI

Didelė ar maža, kaip dabar sakoma, lietuvių bendruomenė parodo pakankamai uolumo ir būtinai surengia tautines iškilmes. Vasario šešioliktos minėjimą. Suelna lietuviai pilni tautinio pasilgimo ir troškimo ką nors išgirsti ar pamatyti, kas atsiliptų jų krutinėse, ir sustiprintų jų dvasinę stiprybę. Ne visada šie lūkesčiai išsipildo. Deja, deja, dažnokai tie žmonės grįžta į savo vienišus, dažniausia tarp svetimųjų užmestus namus su tam tikra doze nusivilimo. Kaž ko laukė, kaž ko tikėjosi, o pamatė tą pačią rutiną, kuri neišvengiamai kartoja iš metų į metus.

Net ir mūsų laikraščiai dar prieš tautines iškilmes skelbia atsisaukimus rašo straipsnius, kurių tikslas padirginti skaitytojo vaizduotę. Na, o po visų iškilmų visi nutyla... iki ateinančių metų. Atrodo, kad po visų tų iškilmų kaip tik pravartu pakalbėti apie tuos rezultatus arba pasekmes tų visų pastangų.

Gal paprastas instinktas padiktavo daugumai veikėjų, kad tas iškilmes daugiau jaunimo kviešti. Neabejotinai taip ir reikėjo daryti. Nesgi tasai jaunimas juk nepajėgia pajusti tos didžiosios Vasario šešioliktos reikšmės. Jie viską patyrė iš knygelių ar "šnekovų", kurie paprastai pasitenkina bendrybėmis. Šios dienos reikšmė jaunimui lieka teoretinė sąvoka.

Dar blogiau, kad Vasario šešioliktos reikšmę stengiamasi užtemdyti arba miglotai aiškinti.

Tuo pagrindu, kad Nepriklausomybės Deklaracija buvo paskelbta politinio veiksnio, kurs formaliai nebuvo visų gyventojų visuotinu ir slaptu balsavimu išrinktas, šio dokumento svarba siuloma abejoti. Senais laikais buvo apie tai rašyta ir šiaulien lietuvių tautos didžiojo laisvės troškimo nepajėgiančių suprasti, vis teperrašoma.

Lietuvių tautos atgimi-

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI NEW YORKE

Vasario 16 d. 7:55 val. ryto, CBS televizijos pranešėjas John Hart pratarė "Šiandien yra Lietuvos gimimo diena". Tuoju ekranu pamatėme didelėmis raidėmis-Lithuania ir aprežtą ratą tarp Sovietų Rusijos ir Lenkijos. Trumpai paminėjo Lietuvos istoriją, sovietų okupaciją. Paskutinius įvykius Lietuvoje priminė, kad Washingtono yra Lietuvos atstovybė.

Tą pačią dieną "The New York Times" įdėjo vedamąjį apie Lietuvą ir drauge Estiją ir Latviją. Primindama didžiąją sovietų gėdą dėl šių valstybių okupacijos ir dabartinės jų padėties, dienraštis padarė išvadą, kas pasaulis tai nekuomet neužmirš.

Tą pačią dieną 6 val. vakaro Lietuvos Generalinis Konsulas A. Simutis ir Lietuvos Laisvės Komitetas paruošė gražų priėmimą, kuriame dalyvavo keletas konsulų, amerikiečių žurnalistų, egzilių lyderių ir gražus būrys kviestųjų lietuvių. Tautiniais rūbais pasirėdžiusios lietuvaitės priiminė-

mo kelyje, istorinių sąlygų poveikyje, susidarė atskiros politiniai visuomenės srovės, kurių kiekviena atstovavo tam tikrą Lietuvos gyventojų sluoksnį. Ilgainiui jos, subrendo, išugdė savo spaudą ir turėjo gausius kiekius savo pasekjė. 1918 metais, kada atėjo laikas ir likimas leido pareikšti visos lietuvių tautos valią būti laisvai ir sukurti nepriklausomą, su visais kaimynais turėtus priklausomybės ryšius nutraukusią, valstybę. Tad visus žymesnius Lietuvos gyventojų sluoksnius atstovaujančių srovių atstovai, tuo metu sudarusieji Lietuvių Tautos Tarybą, skelbė Nepriklausomybės deklaraciją, visiškai neabejodami, jog vykdo visos lietuvių tautos valią. Vasario šešioliktos aktas aišku, turi simbolinę reikšmę, bet šis žygis nuo jo pirmos dienos, buvo ir visada bus, amžiams, pasiliks didžiausios, niekada ir niekieno nepaneigiamos reikšmės.

Ne dėl to, kad ši didiji

jo ir vaišino svečius.

Vasario 18 d. visoje lietuvių bažnyčiose buvo laikomos pamaldos. Apreiškimo parapijos bažnyčioje buvo 11 val. pamaldos, laikytos su ypatingomis iškilėmis. Tai didelė klebono Raugalo pagarba buvo parodyta šiai mūsų šventei. Organizacijos buvo su vėliavomis, Liet. Gen. Konsulas A. Simutis kalbėjo stovėdamas šalia altoriaus, giliai išvelgdamas katalikų bažnyčios ir Lietuvos katalikų didelį įnašą į dabar vedama Lietuvos laisvės kovą. Kun. tėvas pranciškonas Viktoras Gidžiūnas savo pamoksle nagrinėjo lietuvių tautos kovas dėl savo laisvės ir milžinišką palikimą ateičiai 1918-1940 m. nepriklausomybės metų sukurtųjų vertybių.

Dramos aktorius Juozas Boley skaitė A. Vaičiulaičio parašytą maldą.

Nuo 2-2:30 val. po pietų radio stotis WQXR davė lietuvių dainas ir muziką.

3 val. po pietų New Yorko lietuviai labai gausiai susirinko. Aukštesniosios Mokyklos, esančios 89-34

aktą nelgiantieji pasiskaitė kur nors nereikšmingose vietose pasirodo, dabar apie tai reikia kalbėti.

Mūsų pačių tarpe atsiranda grupės trokštančių "patiemis vieniems valdyti" ir jie ima niekinti istorinio vyksmo pagimdytas lietuvių tarpe išryškėjusias ideologines ir politines sroves. Tokios užmačios paneikina dr. Jono Basanavičiaus, gilaus toleranto, dr. Vinco Kudirkos, kurs suteikė tikslą krypti tolimesnei Lietuvos ugdymo akcijai, paneikina ir Amerikos kontinente dirbusio dr. Jono Šliupo didžiuosius darbus. Pagaliau, paniekdami sutartinio visų pajėgiųjų visuomeninių srovių reikšmę, mes nejučiomis prisitartinam ir prie paties didžiojo Nepriklausomybės akto reikšmės paneigimo, kadangi ši aktą kaip tik pasirašė tie dalyviai, kurie atstovavo anais laikais aktyviai besisireiškusias ideologijas ir politines partijas.

114 gatvėje, Richmond Hill, kur įvyko viešos iškilmės.

Minėjimą labai gerai pravedė aktorius Vitalis Žukauskas, vėliavos, Amerikos ir Lietuvos himnai, kuriuos ir giedojo p. Matulaitienės šokių grupės dalyviai tautiniais drabužiais pasipuošę. Po to, New Yorko ALTo pirminkas Petras Ažuolas minėjimą pradedamas pasakė labai gražiai pritaikytą kalbą. Jis išnagrino Vinco Kudirkos Tautinę Giesmę prieš 75 m. parašytą, kuri seniai virto Lietuvos Himnu. Lietuva tėvynė mūsų, kurią šiaandien sovietai lietuviams nebeleidžia giedoti. Vinco Kudirkos pranašistė buvo išsipildžiusi-saulės šviesa buvo tamsumu pašalinusi ir mūsų vienybė žydėjo, kitaip nebūtume atstatę nepriklausomybės ir žydėsiant toliau iki lietuvių tautą vėl atkursianti savo valstybinę nepriklausomybę.

Tautos himno ir jo autoriaus į plačią auditoriją išnešimas buvo geriausia įvadą minėjimui, tuo labiau, p. Ažuolas yra Lietuvių Katalikų Federacijos atstovas ALToje.

Buvo pagerbtas Vytautas Gadliauskas, tik neseniai iš Lietuvos pabėgęs ir New Yorke apsigyvenęs.

Neilgą gerą kalbą pasakė Gen. Konsulas A. Simutis, o Arvydas Barzdukas, atvykęs iš Washingtono, perskaitė savo tėvo Stasio Barzduko, PLB, pirminko raštą, nes jis dėl

nesveikatos, negalėjo atvykti.

Kalbėjo New Yorko Valstijos senatorius Martin J. Knorr, kuris Albany senato pravedė gerą rezoliuciją Lietuvos reikalui, o jo pastangomis panaši rezoliucija buvo praveda ir Albany asamblėjoje.

Sveikinimus, gubernatoriaus proklamacijos ir rezoliucijos skaitė Bernadeta Tutinaitė.

Antroje dalyje buvo meninė programą. Pirmiausia sceną nušvietė montrealietė p. Gina Čapkauskienė. Ji padainavusi pirmąsias tris dainas, užkariavo visų širdis: visi be perstojo plojo ir džiaugėsi tuo nepaprastai gražiu ir labai išlavintu bei pajėgiu balsu, o taip pat ir jos laikysena. F. Čapkauskienė antrą kartą publikai paliko labai gėrų išpūdį. Šiltai buvo priimtas ir iš Philadelphijos atvykęs p. Augaitytės gražiai paruoštas jaunų mergaičių kvintetas.

Pagaliau p. J. Matulaitienės pagarsėjusieji šokėjai pasirodė ši kartą išskirtinai išpūdingai. Jos grupė vis karts nuo karto į sceną ateina su naujais ir naujais, labai gražiais paruoštais šokiais.

Minėjimui buvo paslėptos ir abi New Yorke veikiančios lietuviškos radio programos: J. J. Stuko-vasario 17 d. ir R. Kezio-18 d. Zas.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

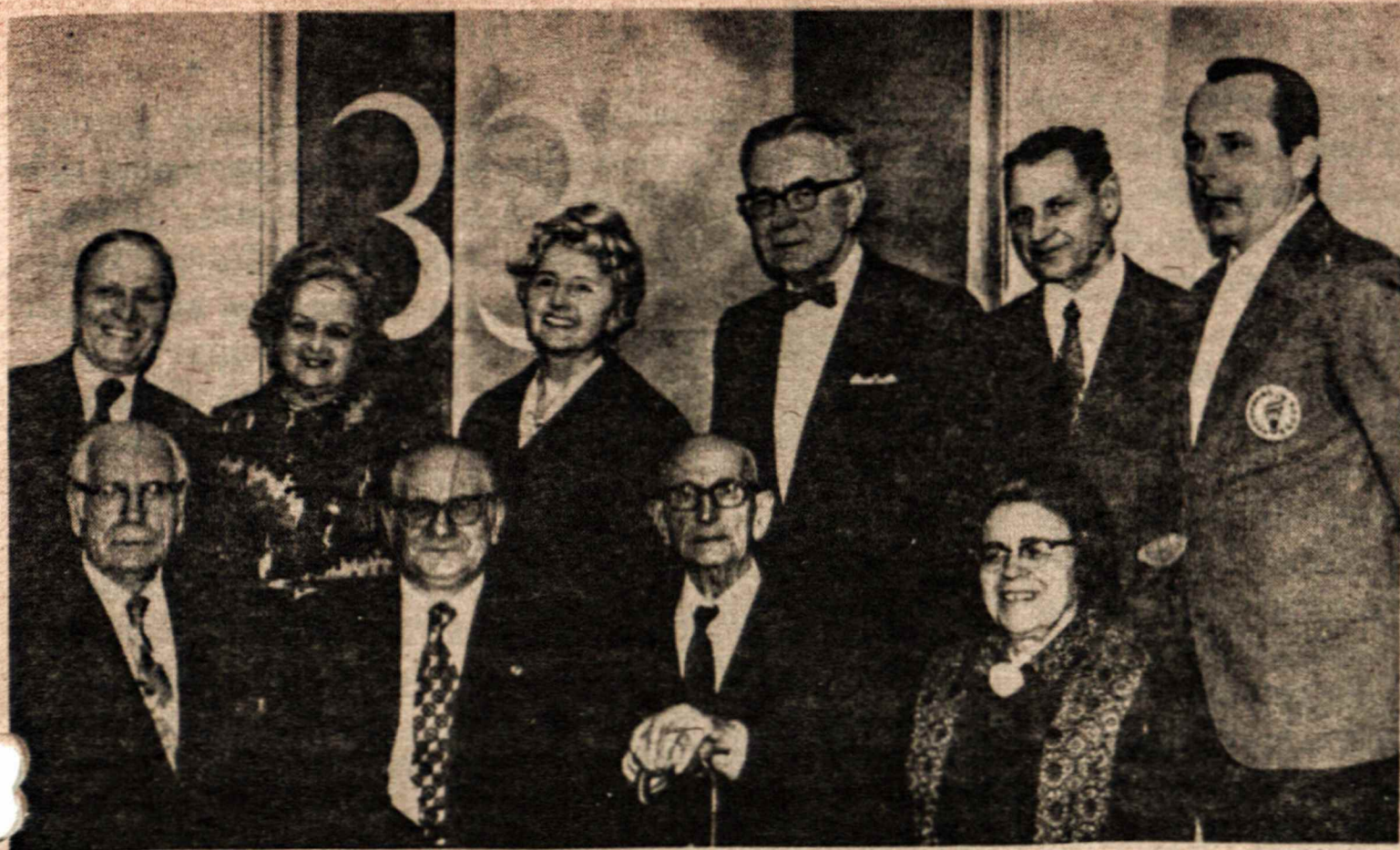
LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROV.

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

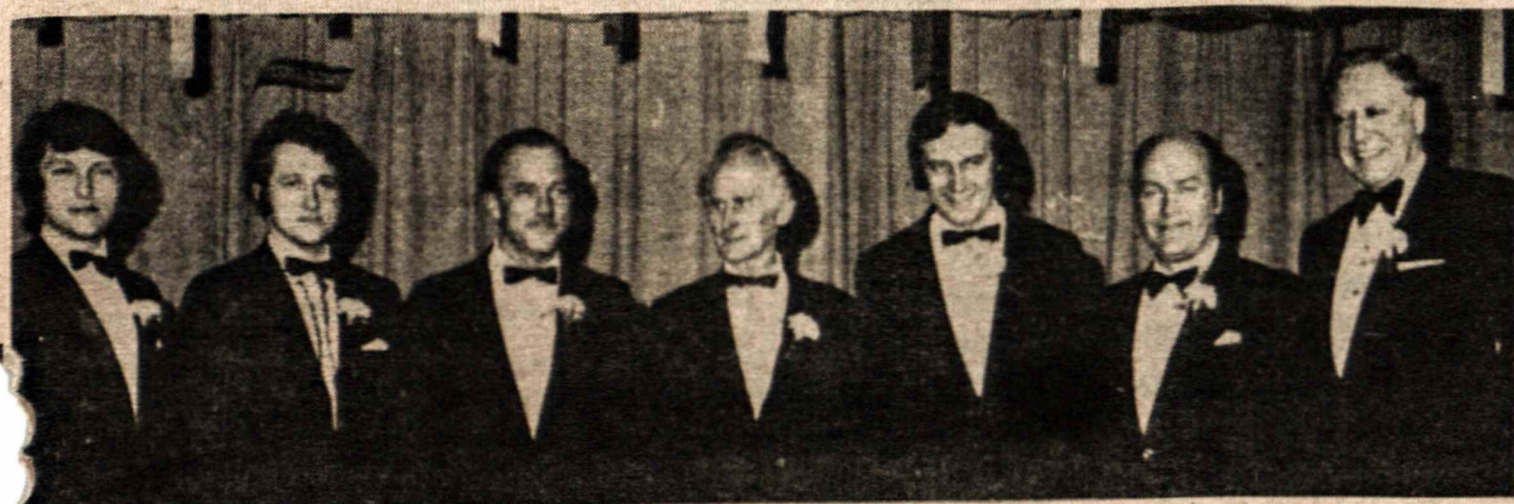
Metinė prenumerata Kanadoje - \$7.50, visur kitur - \$8.00. Rėmėjo prenumerata - \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LA SALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

REDAKTORIUS J. PETRĖNAS

Čiurlionio ansamblio 33 metų veiklos minėjime grupė garbės narių ir mecenatų su ansamblio vadovais. Sėdi iš kairės: V. Braziulis, ansamblio vadovas komp. A. Mikulskis, Stp. Nasvytis, O. Mikulskienė, Stovi: Br. Gražulis, N. Braziulienė, J. Daugėlienė, J. Daugėla, dr. J. Skrinska ir ansamblio pirm. inž. H. Bankaitis. J. Carlos nuotrauka

Bostono vyrų sekstetas kariuomenės šventėj išpildęs meninę programą. Iš kairės: N. Lingertaitis, H. Lingertaitis, V. Bruzgys, komp. J. Gaidelis, R. Lizdenis, P. Šimkus ir V. Aikinas. J. Rentelio nuotrauka

Emilija Pakštaitė, geriausio reportažo autorė.

• BOSTONE gegužės 5 d. įvyksta pirmas jaunų baltiečių instrumentalistų ir dainininkų konkursas. Jauni estai, lietuviai ir latviai tarp 17 - 25 metų kviečiami šiame konkurse dalyvauti. Rašyti V. Balčiūnienė, 116 Spring St. West Roxbury, Mass.

• CHICAGOS dienraščius ir kitus žymius leidinius aplankė bendruomenės komisija, į kurią įeina išimtinai jaunosios kartos atstovai. Ši komisija redaktoriams įdavė "The Violations of Human Rights in Soviet occupied Lithuania. A Report for 1972". Minėtų leidinių redaktoriai lietuvius jaunuolius

labai palankiai sutiko ir pažadėjo pasinaudoti jiems įtektu medžiaga.

• AUSTRALIJOS Lietuvių Diena turėjo didelį pasisekimą. Sydney, kur toji diena įvyko, sutraukė iš kitų miestų daugelį lietuvių. Matyt, Australijos lietuviai yra labai pasiilgę vienas kito ir trokšta pasidžiaugti tautinio meno apraiškomis. Tikrai iš Brisbanės Lietuvių dienoje dalyvavo 10 šimtų. Jų spauda mini tokias pavardes - Platkauskai, Anna Lee Kačiūnai, Stankūnai, Lorencai, Federavičius, F. Mailšauskas, V. Laurinaitis, Kocius, Beparniai, Miškiniai ir kiti.

Majoras RV Paukštaitis išvykimo metu į Vietnamą. Winnipeg aerodrome atsisveikina su žmona Karina ir vaikais - Frankiu, Miku ir Vitu. Jis virš du metus ėjo atsakingas pareigas Kanados kariuomenės apmokymo štabe Winnipege. NL-vai ši paveikslą prisiuntė Canadian Forces Photo CFB Winnipeg informacijos skyrius. Maj. Paukštaitis ten pat turėjo pasikalbėjimą su spaudos, radijo ir televizijos atstovais.

Lietuvių Respublikonų Illinois klubas išrinko inž. Raimundą Kudukų iš Clevelando (dešinėje) iškiliausiu metų asmeniu (Man of the Year). Nuotraukoje kitas iškilus lietuvis inž. Valdas Adamkus (kairėje) sveikina inž. Raimundą Kuduką ta proga.

V. A. Račkausko nuotrauka

"Antrojo kaimo" teatrinis vienetas šiais metais. Iš kairės: A. T. Antanaitis, R. Stakauskas, J. Jakštytė ir J. Aleksionas, Stovi: R. Cinka, V. Kavaliūnaitė ir V. Marčiukaitis.

Toronto Varpo choras koncertavęs Detroite. Diriguoja muz. A. Ambrozaitis. Akompanuoja E. Krisčiūnas. K. Sragausko nuotrauka

LIETUVOS DIPLOMATIJOS ŠEFO S. LOZORAIČIO KALBA

Lietuvos diplomatai ankstesniais laikais susirinkę Paryžiuje. Iš kairės: P. Žadeikis, S. Lozoraitis, S. Bačkis, E. Turauskas, J. Šaulys ir B. K. Balutis.

PASAKYTA PER RADIJĄ NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS PROGA

Vasario šešioliktoji, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktis buvo laisvoje Lietuvoje tikra tautos šventė. Daug aplinkybių padarė galimą mūsų Valstybės atkūrimą. Pirmąjį pasaulinį karą laimėjo demokratinės Valstybės. Demokratijos principai, kuriais buvo pagrįsta jų vidaus santvarka, pasidarė žymiaime laipsnyje taip pat tarptautinės politikos veiksniai. Viena tų principų išraišką buvo Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento Wilson'o paskelbta tautų apsisprendimo teisė, kuria einant kiekviena civilizuota tauta gali atsiskirti nuo Valstybės prie kurios priklausė ir tapti nepriklausoma.

Greta visa to, tačiau, Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymui pirmoji, sprendžiamoji aplinkybė buvo mūsų tautinis susipratimas, tautos subrendimas, senos Valstybingumo tradicijos ir pasiryžimas pačiai tvarkyti savo gyvenimą. Visa tai buvo patvirtinta ir įrodyta nepriklausomybės laikais tautos vieningu darbu, praturtinusiu mūsų dvasinį ir materialinį gyvenimą. Štai kodėl vasario šešioliktoji buvo ir yra visos tautos šventė.

Šiandieną Lietuvos nepriklausomybė yra sveitimųjų prievarta sunaikinta, prieš tautos valią ir priešingai bet kuriems teisės bei teisingumo nuostatams. Tačiau tikras pirmiausias nepriklausomybės pagrindas – tautos prigimtis, jausmai, sugebėjimai, pasiryžimas saugoti

ir ginti iš didžios praeities paveldėtas tradicijas palieka kaip buvę.

Sava kalba, kultūra, tautinis solidarumas, patriotizmas, tikėjimas yra tos vertybės, kurias tauta išlaikė šimtmečių eigoje, išugdė savo valstybėje ir saugo dabar net sunkiausiomis sąlygomis. Praėjusių metų Lietuvos jaunimo sąjudis kilęs Lietuvos Laisvės obalsiu, tai akivaizdžiai parodo. Jį ir dabar su užuojauta primena Vakarų viešoji nuomonė.

Šia proga aš pagarbiai paminiu mirusius tada Lietuvos laisvės vardan ir nukentėjusius dėl savo patriotinių jausmų.

Lietuvos valstybės atstatymas 1918 metais nebuvo atsitiktinis įvykis, bet neišvengiamas istorinės plėtoties padarinys. Jis atidarė naują Lietuvos istorijos tarpsnį, kuris nėra baigtas ir negali būti svetimos prievartos nutrauktas. Jis tėra sustabdytas.

Mes tikime, jog smurtu negalima pasiekti jokios tautų sugyvenimo problemos sprendimo. Kaip lygiai negalima nustopinti nei visuotinio siekio įvykdyti žmogaus teisių respectavimą, nei ypač tautų valios bei nepriklausomoms.

Tai, kas sovietų skelbiama Lietuvoje apie tautų santykių galutinį sutvarkymą komunistinėje santvarkoje, yra priešinga tikrovei. Ši problema netik nėra išspręsta, bet ji sovietų prievartos pasėkoje yra atvira ir iškaidinta ir tegalės būti sutvarkyta susigrąžinant nepriklausomybę toms tautoms, kurioms, kaip Lietuva, jau yra

Gavėnios laikas yra susitelkimo laikas. Ta proga mes susimąstome giliau ne tik apie savo dvasinį gyvenimą, bet ir apie mūsų tautos likimą. Mūsų brolių tėvynėje ir Rusijos gilumos tremtyje dvasinės kančios pasiekė tokio laipsnio, kad jie, nepaisydami jokių pavojų, savo žygiais už tikėjimo ir tautos laisvę, sujaudino pasaulį. Jie yra kartu ir patriotizmo ir tikėjimo kaliniai. Pavergėjas stengiasi brutaliais būdais mūsų brolius surusinti, numoralinti, padaryti ateistais. Todėl mes, esantieji laisvame pasaulyje, turime teikti savo kenčiantiems tautiečiams visokeriopą paramą.

Visų pirma, mes remiame jus per Lietuvos Katalikų Religinę Šalpa materialiu būdu. Tegul ši parama bus tęsiama ir toliau. Ji bus tiek vaisinga, kiek jūs patys prisidėsite. Be to, per laisvo pasaulio radiobangas turime ir toliau tęsti religinę doktriną ir informaciją Lietuvai apie laisvojo pasaulio religinį gyvenimą, o laisvąjį pasaulį informuoti apie tikinčiųjų likimą Lietuvoje. Šioje visokeriojoje informacijoje dalyvauja pagal išgales ir L. K. Religinė Šalpa. Toliau, mes visi privalome melstis už mūsų pavergtųjų brolių religinę ir tautinę laisvę. Ir malda ir medžiaginei paramai yra geras visokis laikas, bet į tai ypatingu būdu kviečiame Gavėnios metu.

Pagaliau, yra labai svarbus reikalas susirūpinti lietuvių jaunimo pašaukimais į kunigus ir vienuolius. Noroms nenoroms kyla klausimas, kad užims dabar dirbančiųjų lietuvių kunigų ir vienuolių vietas lietuvių tarpe. Kam atiteks Amerikoje, Argentinoje, apsisprendusios, o kitoms laisvai pasinaudojant apsisprendimo teise.

Reikšdamas šias mintis ir įsitikinimą, kad Lietuvos teisė į nepriklausomybės atstatymą bus įvykdyta, širdingai sveikinu Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu lietuvių ir lietuvių krašte ir užsienyje.

BROLIAI IR SESĖS LIETUVAI

Brazilijoje, Kanadoje ir kitur kunigų ir vienuolių sukurti ir išvystyti monumentalūs darbai, jeigu dabartinis jaunimas nesusirūpins jų perimti į savo rankas?

Lietuvoje dvasinių pašaukimų nestinga. Tačiau ten komunistų vyriausybės nustatytas ribotas skaičius kandidatų į kunigus trukdo turėti reikiamą kunigų skaičių. Praeitymis 1972 metais Lietuvoje mirė 16 kunigų, o naujų pašventintų tebuvo vos šeši. Kas papildys mirstančius, invalidus? Jau ne pirmą kartą klausiamo jaunimą ir visus lietuvius, Ką mes duotume iš laisvo pasaulio Lietuvai bei kitiems kaimyniniams kraštams, jeigu šiandien ten grįžtų tikėjimo laisvė? Ar apie tai galvojame ir ar ruošiamės? Šiuo tikslu tuoj po karobuvo įsteigta Romoje Švento Kazimiero Kolegija, kuri savo laiku davė nemažą skaičių kunigų. Tačiau pastaruoju metu į ją atvyksta permažai dabar augančių lietuvių jaunuolių. O kunigų reikalas yra ne mažesnis dabar kaip buvo anksčiau.

Brangūs lietuviai, mes kviečiame jus visus, ypač šiuo Gavėnios metu, dažnai apie šiuos keliamus klausimus pagalvoti, į juos įsisąmoninti, daugiau tarpusavyje tomis temomis kalbėti ir padaryti atatinamas išvadas.

Mes kviečiame jus vi-

sus, kaip vienos šeimos vaikus, tiek pavieniai, tiek bendrai melstis, dirbti ir aukotis už Lietuvos tautos laisvę, jos kilnumą ir krikščioniškumą.

Mūsų meilė ir ištikimybė Dievui ir savo tautai tegul dega visų širdyse.

Vysk. Vincentas Brizgys
Vysk. Antanas Deksnys

Po gausių ždanoviškų pamokslų rašytojams, menininkams, pradedamos siauriau apibrėžti ir kompozitorių kūrybos ribos. Straipsnyje "Tiesiu keliu" ("Lit. ir Menas", 1973. II3) Juozas Gaudrimas nurodo sovietinį patriotizmą ir proletarinę internacionalizmą kaip svarbiausius "Lietuvių tarybinių kompozitorių kūrybinio įkvėpimo šaltinius". Gaudrimas nusiskundžia kompozitoriais, kurie "žūt būnori būti savaiti, savarankiški", kartais nepajusdami, jog pasiduoda ne visai gerai svetimai įtakai".

(E)

MOKĖSI ŽURNALISTAI

Dotnuvoje baigėsi tradicinis penktas dienas trukęs Lietuvos TSR Žurnalistų sąjungos surengtas laikraščių žemės ūkio skyrių vedėjų seminaras.

Pranešimus skaitė Lietuvos Žemdirbystės mokslinio tyrimo instituto direktorius A. Būdytis, moksliniai darbuotojai L. Kadžiulis, J. Monstvilaitė, A. Tindžiulis, S. Vasiliauskas.

KOMPOZICIJOS KONKURSAS

Gydytojų korporacijos Fraternitas Lithuanica New Yorko skyrius skelbia konkursą melodijai, kuri turi būti sukurta Birutės Pukelevičiūtės premijuoto eilėraščio "Paskutinis birželis" žodžiam.

Konkurso sąlygos

Melodija turi atitikti eilėraščio dvasią.

Ji turi būti harmonizuota keturių balsų chorui su piano palaika, skambi, nesudėtinga, kad galėtų ją atlikti eilinis choras.

Už geriausią kūrinį korporacija skiria 500 dol. Jei, komisijos nuomone, nė viena iš atsiųstų kompozicijų neatitiktų skelbiamų sąlygų, — premija nebūtų skiriama.

Konkurse gali dalyvauti bet kuriame krašte gyvenęs ir bet kurios tautybės muzikas. Pagal pageidavimą išverstas į anglų kalbą eilėraštis gali būti gautas pas konkurso skelbėjus.

Tas pats autorius gali daly-

vauti su kelių kompozicijų variantais.

Premijuota kompozicija laikoma korporacijos nuosavybe, jos išpopuliarinimu rūpinasi organizacija.

Konkursas pasibaigia 1974 rugsėjo 1.

Kūriniai siunčiami šiuo adresu: Dr. Vaclovas Paprockas, 85-13 105th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Kompozicijos pasirašomos slaptyvardžiu. Atskirame uždame voke, kuris pažymimas tuo pačiu slaptyvardžiu, turi būti autoriaus vardas, pavardė, adresas ir telefono numeris.

Nepremijuoti kūriniai negrąžinami, nebent iš anksto būtų pareikštas autoriaus pageidavimas grąžinti.

Konkurso jury komisija sudaroma iš penkių asmenų. Jos sąstatas bus paskelbtas spaudoj.

Gyd. Korp! Fraternitas
Lithuanica N.Y. skyrius

Jau ankstyvesnios žinios iš Europos valiutų rinkos kėlė nerimą. Tačiau plačioji publika netikėjo, kad taip staigiai JAV nusileis iki savo valiutos gana stambiaus nuvertinimo.

Washingtonė vasario 13 d. 11 valandą vakaro sušauktoje specialioje spaudos konferencijoje buvo paskelbta, apie dolerio devalvaciją 10%. Oficialiai aukso kaina nuo 38 dolerių už unciją, pakeliama iki 42,22 dolerio. Devalvacija reiškia dolerio vertės sumažinimą pasaulio svarbiųjų valiutų atžvilgiu. Šis žygis turės nepaprastai didelės reikšmės ekonominiame viso pasaulio gyvenime. Svarbiųjį sprendimą padarė pats JAV prezidentas Niksonas.

Tuo pat metu yra pasiūlyta JAV kongresui priimti naujus įstatymus užsienio prekybos srityje. Norima sumažinti muitų varžtus su svetimomis valstybėmis. Taip pat bus stengiamasi Amerikos pramonę pasaugoti nuo importo iš svetimų kraštų poveikio. Bus imtasi ir kitų toje srityje priemonių. Prezidentas Niksonas vėliau aiškino, kad dolerio devalvacija tai laikino pobūdžio sprendimas, tikslu sumažinti spaudimą į dolerį iš kitų valstybių pusės. Niksonas dar aiškino, kad devalvacija nukreipta į prekybą su užsieniu, o eilinis JAV pilietis nejaus dolerio vertės sumažėjimo paskemių. Tolimesni aiškinimai dėl dolerio devalvacijos pagrįsti tuo, kad Amerikos prekyba su užsieniu pastaruoju laiku buvusi kraštui žalinga. Užsienio prekybos deficitas praeitais metais pasiekęs 6,5 bilijonus dolerių. Devalvacija, girdi, sustabdysianti masinį dolerio pardavimą pasaulio biržose. Po devalvacijos užsienio prekės Amerikoje pabrangsiąčios, o amerikoniškos užsienyje atplgsiančios.

KOKIOS GALIMOS PASEKMĖS

Vakarų Vokietijos ir Japonijos vyriausybės nenorėjusios dolerio devalvacijos ir dėl jos pastangas išlaikyti anksčiau buvusius savo valiutų san-

Doleriai išspausdinti Washingtonė.

tykius dolerio atžvilgiu. Kada buvo gautos žinios apie dolerio devalvaciją, kai kurios valstybės irgi paskelbė apie savo valiutų nuvertinimą.

1971 metais įvyko mažesnio masto dolerio devalvacija. Tada aukso uncija pabranginta, vietoje 35 dol. buvo mokama 38 dol.

Pirmoji dolerio devalvacijos pasekmė Amerikos biržose buvo ta, kad staigiai pakilo vertybių popieriai, bet vėliau nuotalkos atslugo. Eilinis amerikietis dabar brangiau mokės už užsienio prekes arba už tuos daiktus, kurie gaminami iš užsieninės medžiagos. Amerikiečiams pabrangs 10% kelioms į užsienius. Tuo tarpu vietos gaminių kainos bus tos pačios, kaip iki šio laiko. Bet neišvengiamas ir infliacijos padidėjimas.

O tai ir kelia didesnę amerikiečių susirūpinimą. Jeigu ne tuojau, tai kiek vėliau, tai visa atsilieps į vidaus rinką. Neabejotinai pabrangs užsieniniai automobiliai, o lygiai ir iš užsienio gaunami alkoholiniai gėralai. Naftos produktai bus brangesni, nes visos naftos, vartojamos Amerikoje, trečdalis įgabenamas iš užsienio. Pabrangs tokiu būdu ne tik benzinai automobiliams, bet ir elektros energija, nes daugelis elektros stočių kaip tik naudoja naftą.

Valstybinio požiūriu svarbu pagerinti prekybos su užsieniu sąlygas. Bet daugelis svetimų valstybių perka Amerikoje javus ir pašarą. Šių prekių poreikavimas bus didesnis, kadangi dolerio vertė

dabar sumažėjo. O šių prekių didesnis išvežimas į užsienį, atsilieps ir vidaus rinkoje.

Tačiau pats gyvenimas ir gal netolimoje ateityje parodys, kaip atsilieps dolerio devalvacija eilinio amerikiečio gyvenime.

MASKVAI NAUDINGA DOLERIO DEVALVACIJA

Spaudoje skelbiama duomenys sako, kad Maskva pasipelnys iš dolerio devalvacijos. Sovietai pirkė Amerikoje javų už 1,2 bilijonų dolerių. O iki šio laiko sumokėjo tik 300 milijonų dolerių. Tollmesnių atsiskaitymų eigoje, sovietai aiškiai turės laimėti milijonines sumas.

Sovietų spauda nemano, kad dolerio devalvacija išsprendžia visas susidariusias negeroves. Maskvos laikraščiai pranašauja, kad tarp Amerikos iš vienos pusės ir Vak. Vokietijos bei Japonijos prasižės aršas prekybinis karas. "Izvestija" rašo: "Dolerio devalvacija, padidindama Amerikos eksportą kapitalistinio pasaulio rezervų valiuta".

Pažymėtina, jog pirmomis dienomis Londono biržoje, neatsižvelgiant į paskelbtą devalvaciją, dolerio kursas nukrito tik 2 supuse nuošimčia. Šveicarijoje dolerio kursas nukrito ne 10%, bet iki 11,8 nuošimčiu.

AMERIKOS BELAISVIŲ ŽIAURI BŪKLĖ

Tai nauja Amerikos problema. Prezidentas Niksonas pareiškė, jog bus dedamos visos pastangos,

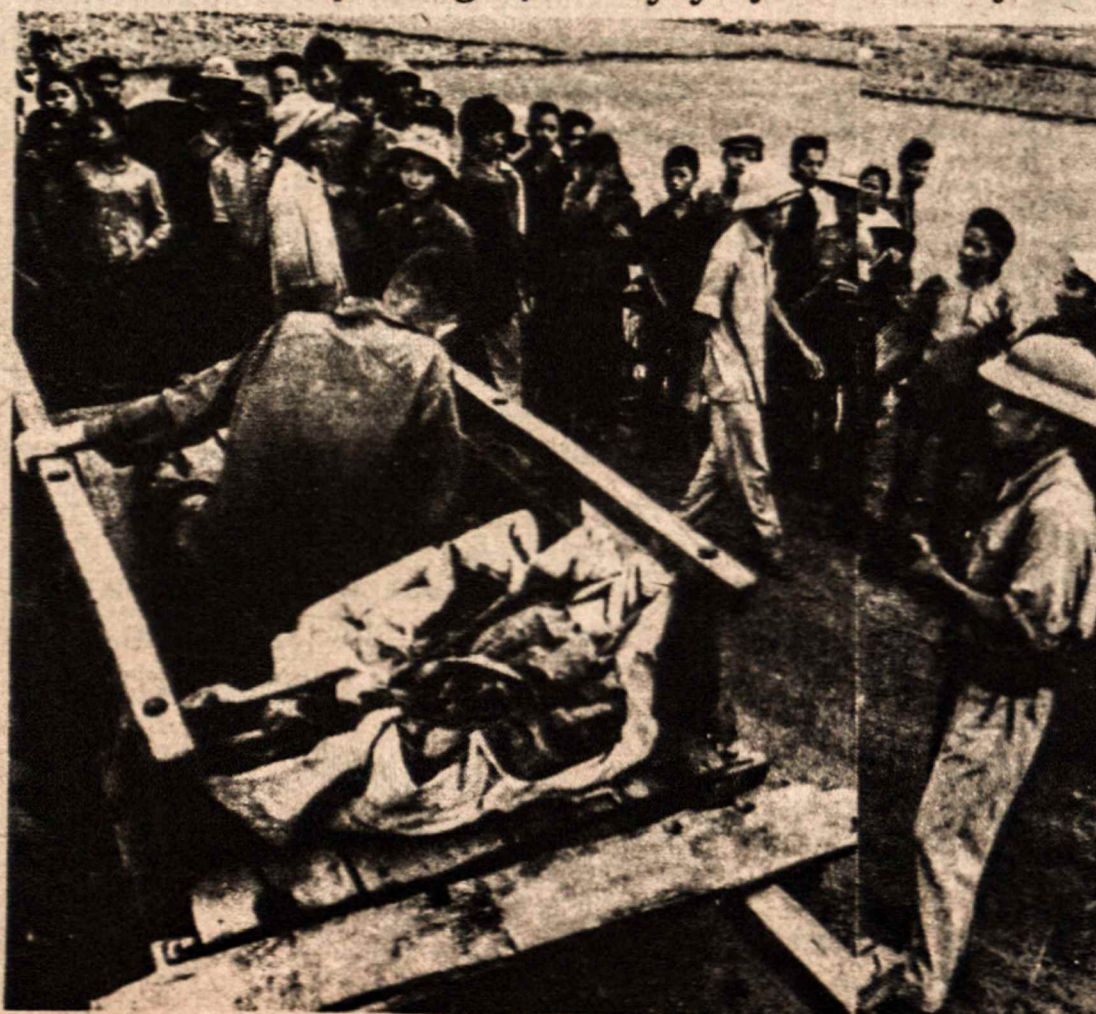
kad buvusieji belaisviai kiek galima greičiau gautų tinkamą darbą. Tačiau tai nėra lengva. Aplamai jų padėtis nepavydėtina. Visi buvusieji Vietnamo karo dalyviai ilgus metus atskirti nuo normalių gyvenimo sąlygų. Jiems įsijungti į paprastą civilinio gyvenimo rutiną nėra visai paprasta. Nemažas skaičius šių vyrų turi šeimyninius sunkumus, kai kurie išsiskyrę, kiti turi kitų problemų. Turės praeiti kiek laiko, kol jie visi pilnai sugrįš į normalės vėžes. Jų būklė belaisvėje buvo tikrai apgaliėtinai, ką rodo čia dedami paveikslai.

Pirmiausia belaisviai eina į ligoninę sveikatos tikrinti. Šiuo metu sergančių jau nerasta. Belaisviai visi pakilioje nuotaikoje. Jie atlieka formalumus ir stengiasi telefonu susiršti su artimais Amerikoje. Ypatingu malonumu belaisviai naudojami maudyklėmis, nes visą laiką, kol jie buvo nelaisvėje, jie negalėjo gerai išsimaudyti. Jų pietūs skanūs ir maistingi, jie naudojami proga pasmaguriauti jautienos kepsniu, bet labiausia jie džiaugiasi gavę ledų kremą.

Gydytojai ir vadovybė

patarė savo tarpe besikalbant neliesti sunkiųjų išgyvenimų nelaisvėje. Bet kur tau! Jie nuolatos mini viską, ką turėjo patirti. Daugelis paleistųjų nelaisvėje išbuvo po penketų ar septynių metų. Vienas aiškina, kad krisdamas su lėktuvu buvo susižeidęs. Tai jo kankintojai į žaizdas pildavę druskos. Kitas 24 valanda išgulėjo ryžių lauke ir iš vandens jis galėjęs pakelti tik galvą. Kai kurie buvo pakabinami už rankų.

Bet amerikiečiai išvengė didesnių sukrėtimų tik todėl, kad savo stovyklose turėjo savo komendantą, dažniausia vyresnio laipsnio karininką. Jis turėdavo savo pagelbininkus ir rūpindavosi visų belaisvių būkle. Jis prižiūrėjo maistą, aprangą, medicinos pagalbą, taip pat buvo organizuojamas belaisvių saviveikla įvairiose srityse, buvo skaitomos paskaitos įvairiomis temomis. Ypatingai buvo sekama belaisvių dvasinė nuotaika. Nėbuvo lengva, bet pagaliau buvo pasiekta, tokios tvirtos, kad su šiaurės Vietnamo administracija visi santykiai buvo palaikomi per amerikiečių parinktą komendantą. Pirmiaisiais belaisvėje buvimo metais priešai tyčiojo iš amerikiečių, juos veždavo po miestus ir kaip kokius žveris rodydavo vietiniams. Buvo atsitikimų, kad į amerikiečius vietiniai spaudydavo ir mėsavo mėšlais.

Amerikietis belaisvis rodomas vietiniams.

• ORO KATASTROFOS
Amerikoje 1972 metais žuvo 163 žmonės, 1970 m. 118. Pastariaisiais metais žuvusių skaičius didelis pasidarė po to, kai įvyko Chicagoje ir Miami dvi didelės lėktuvų katastrofos.

RIMAS ČERNIUS

("ŠVIETIMO GAIRĖS" Nr.6(11) – tęsinys iš praeito nr.)

Teigiamą įtaką šiame atvejuje gali turėti vaiko seneliai, jei jie gyvena tame pačiame name arba arti. Jų atsparumas angliškams klausimams, angliškam kalbėjimui dažniausiai yra tvirtesnis negu tėvų. Taip pat tėvai turėtų rūpintis, kad šeimoje vaikai kalbėtų tarpusavyje lietuviškai. Šis dalykas gal sunkiau atsiekiamas, bet, jei jie taip bus pratinami nuo mažens, galima laukti, kad ir įpras.

Žinoma, tėvai turėtų palaipsniui stengtis ir vaike išugdyti tautinį susipratimą ir supratimą Lietuvos istorijos ir jos dabartinės padėties. Tokius dalykus galima įvykdyti paprastais palyginimais, pvz. tautos nepriklausomybės netekimas ir svietimo žmogaus įsi-brovimas į mūsų namus. Be to, tėvai neturėtų varžytis vaikams pasakoti, kuo paprasčiau, apie savo gyvenimą Lietuvoje, apie bėgimą iš tėvynės, apie gimines, likusius Lietuvoje, apie jų pačių atsiradimą išeivijoje. Kuo paprasčiau ir konkrečiau, tuo lengviau vaikui bus suprasti; jeigu turima nuotraukų, albumų Lietuvos vaizdų, galima ir juos panaudoti aiškinant. Tuo būdu vaikas pajus, kad su Lietuva jį riša ne vien lietuvių kalba. Bet, žinoma, per didelis idealizavimas buvusio gyvenimo Lietuvoje ir neigimas dabartinio gyvenimo išeivijoje gali neigiamai jaunuolį paveikti lietuviškos atžvilgiu.

3. Mokyklinis amžius

Vaikui pradėjus lankyti mokyklą, kurioje dėstoma angliškai, jo angliškas žodynas, anglų kalbos mokėjimas smarkiai padidėja. Tad tėvai turėtų dėti pastangas, kad ir lietuvių kalba neatsilikytų. Vaikui grįžus iš mokyklos, galima lietuviškai aptarti, kas tą dieną įvyko mokykloje. Kur yra lituanistinių mokyklų, tėvai privalo vaikus į jas leisti. Kur tų mokyklų nėra, tai pradinės mokyklos lituanistinius kursus tėvai turėtų stengtis praeiti namuose, paskirdami kiekvieną dieną valandėlę lietuviškos pamokoms. Reikėtų rūpintis, kad ir vaiko lietuviška skaitytba neatsilikytų nuo angliškos skaitytbos. Vienoje anketoje, kuri buvo pravesta mūsų lituanistinėje mokykloje, paaiškėjo, kad aukštesniosios mokyklos mokiniai perskaito apie aštuonis kartus daugiau angliškų knygų, negu lietuviškų.

Išeivijos sąlygose gali daug teigiamos reikšmės turėti organizacijos ir stovyklos. Jose vaikas pajunta, kad jis su savo lietuviškumu yra ne vienas, kad lietuvių yra daug ir kad būti lietuviu yra ne tik naudinga, bet ir smagu. Dėl tų pačių priežasčių teigiamos reikšmės turi ir dainų bei šokių šventės, vaidinimai, koncertai, parengimai, prie kurių tėvai turėtų vaikus pratinti. Čia jaunuolis ne tik susipažįsta su lietuviška kultūra, bet, girdėdamas aplink save lietuviškai kalbančius, pajunta, kad jis yra lietuviškos visuomenės dalis. Žinoma, organizacijose ar stovyklose yra negerai, jei lietuviai jaunuoliai tarpusavyje angliškai kalbasi; bet tai yra problema, su kuria susiduriama ir lituanistinėse mokyklose, dėl kurios norėčiau atskirai pasisakyti.

4. Lituanistinės mokyklos

Be tėvų, svarbią įtaką jaunuolio lietuviškumui turi lituanistinės mokyklos ir jų mokytojai. Kad lituanistinės mokyklos mokytojas turėtų teigiamą, o ne neigiamą įtaką vaiko lietuviškumui, man atrodo, yra svarbu, kad jis pirmiausia turėtų meilės savo mokiniams, rūpintųsi jų lietuviškumu, jų gerove, ir tik antroje vietoje, kad jis mėgtų savo dėstomą dalyką. Meilę savo mokiniams mokytojas parodo, rūpindamasis kiekvienu mokiniu, ne tik gabiaisiais. Jam turi būti svarbu, kad kiekvienas mokinys sėkmingai baigtų kursą. Taip pat mokytojas turi mėgti ir savo dėstomą dalyką; jis pats turi būti įsitikinęs jo vertingumu ir turi savo įsitikinimą parodyti mokiniams. Geriausia, jei mokytojas randa vidurkį tarp per didelio skrupulingumo ir žaidimo. Abu šie kraštutiniai gali mokinį nuo lietuviškos atstumti. Per didelis griežtumas, per dideli reikalavimai gali mokinyje išugdyti pasipriešinimą mokytojo peršamam lietuviškumui, bet tuo pačiu per mažas griežtumas, per maži reikalavimai gali pamoką paversti žaidimu. Tada mokinys gali žiūrėti į lietuviškumą kaip į kokią nereikšmingą pramogą ir taip pat palaipsniui nuo jos atitolti.

Lituanistinių mokyklų tikslas yra ne tik perteikti žinias lituanistinėse srityse, bet ir išugdyti mokinių lietuviškumą. Kokia bus nauda, jei mokiniai mokės gerai lietuviškai kalbėti, rašyti, skaityti, bet kalbės visados angliškai, nieko lietuviškai neparašys ir neskaitys lietuviškos spaudos?

Lietuviškumą įskiepyti pamokų metu galima įvairiais būdais. Pirmiausia, pačių pamokų temose galima rasti progų iškelti idėjas, kurios ugdytų mokinio lietuviškumą. Turbūt daugiausia tokių progų pasitaiko istorijos pamokose; bet galima jų rasti ir literatūros ir geografijos pamokose. O lietuvių kalbos pamokose reikėtų pasinaudoti proga iškelti lietuvių kalbos senumui ir jos svarbumui kalbotyros mokslams. Antroje vietoje pamokų metu galima praveisti diskusijas tokiais klausimais, kurie liečia mokinių lietuviškumą. Tačiau visados yra pavojus, kad tokios diskusijos gali pavirsti vien mokytojo pamokslavimu, vien mokytojo išdėstymu mokinių nusikaltimų. Mokytojas turėtų leisti mokiniams pasisakyti. Bet, antra vertus, mokytojas neturėtų varžytis pasakyti savo nuomonę, pasistengdamas, kad toks pasisakymas neskambėtų per didaktiškai. Tokiose diskusijose galima pabrėžti, kad lituanistinės pamokos yra mokinių akiračių praplėtimas, o ne tik jų laisvės varžymas, ir kad lituanistinės mokyklos nenori mažinti ar paneigti mokinių susidomėjimą jų gyvenamojo krašto kultūra. Mokytojai galėtų mokiniams priminti, kad jų, mokytojų, raginimai pažinti Lietuvos istoriją, kalbą, literatūrą nereiškia, kad mokytojai nenori, kad jie pažintų Amerikos ar Kanados istoriją, ar anglų kalbą bei literatūrą. Juk ar ne vertingiau pažinti dvi kultūras, o ne vieną?

Kartu mokytojai gali priartinti mokinius prie lietuviškumo, skatindami juos kurti lietuviškai. Tuo būdu mokiniai gali prieiti išvadą, kad lietuviškumas nėra vien tik eilė pareigų, bet ir būdas individui pasireikšti. Tuo pačiu mokytojai galėtų pabrėžti, kad jų, išeivijoje gyvenančių lietuvių, padėtis yra privilegijuota tuo, kad jie, jaunieji kūrėjai, gali semtis idėjų ir patyrimo iš daugybės šaltinių, pvz. iš pasaulinės literatūros, kuri yra jiems lengvai prieinama.

K. BARĖNAS

Onos Karutienės Misija

Ona Karutienė neberodė entuziazmo priešintis man. Taip, negras, ji pripažino, ir man, ir jai, ir senuitei Patricijai Jennifer, kuri turi taupyti akis, kad dar atskirtų spalvas savo tapomuose paveiksluose. Jis negras, o mes baltieji iš kažkokio paslaptingo žemės rėžio prie Baltijos jūros, į kurią buvo įplaukęs Johnas Smithas. Jos kalba dabar krypo į gailes-tį ir į mistišką nesusipratimą. Palikim negrus, sakė ji. Bėt aš ir tamsta, ar mes taip ir atsiradom iš nieko? Ar mes negyvenom, neturėjom savo miestų, kaimų, savo vadų, mokslininkų, rašytojų? Ar mes išdygom iš žemėlapio taip pat paslaptingai, kaip naktį rūkas? Ne, ji nenorėjo sutikti. Tada ir Lenos upė turėtų būti rūkas, bet jos pakrantėje palaidotas Karutis ir dukrelė Salė, kurių šaknys yra Lietuvoje, kaip ir jos. Taškentas taip pat turėtų būti rūkas, bet ten jos Danutė augina Maksimo Lomovo vaikus ir rusiškai kalba ir rusiškai rašo.

Taip, mačiau, kad Ona Karutienė jau vaikščioja skaudžiai sutryptais žemėlapiiais. Niekur, tur būt, šitaip nenueisim ir nieko neįrodysim. Lenos

upė plaukia labai toli, bet ir ji nešasi dalį šios moters skausmų sunkumo. Aš vis labiau pradedu suprasti ir jos tą didžiąją ir pavydėtiną kantrybę, su kuria ji pirštu piešdavo žemėlapius. Ji nori, kad Lietuva visiems būtų, ir aukština savo kraštą kiekvieno kitataučio akyse, kaip pačią gražiausią brangenybę. Begalinis skausmo didumas prasiveržia pastangomis iškelti Lietuvą, kad ir kiti matytų, suprastų ir brangintų. O visos misionieriškos viltys dūžta. Ne, dar ne jai, ne Karutienei.

Karutienės galvoj vis neblėso įtarimas, kad Johnas Smithas neskaitė Lietuvos istorijos veikalų. Tas įtarimas iš nepasitenkinimo pamažu išvirto į kuriamąją idėją. Palaukite, abejingumo pilni tinginiai, mes dar nebaigėme bylos! Dar aš jums kartą parodysiu, kad Lietuva yra ne vien žemėlapyje. Aš jums pakalbėsiu pačia suprantamiausia kalba — paveikslais. Ir ji, pasirodo, pradėjo piešti seriją paveikslų. Tegu būna Šarūnas, tas piktasis legendarinis kuprelis. Tegu būna Gediminas, Kęstutis, Algirdas, Vytautas! Tegu būna didingasis Maironis, bal-tagalvis Vaižgantas. Tegu būna dar Žemaitė, Krėvė, visi trys prezidentai. Noras piešti tokią seriją apėmė ją, matyt, kaip šėlas. Ji iš pradžių svajojo tik apie porą tokių portretų. Nupieš, parodys savo kursuose ir užteks. Štai, sakys, tie žmonės, kurie yra Lietuva. Ne vien vardai ir pavardės, ne vien miestai ir upės, bet ir žmonės. Ne vien Algirdas, kurį įsiminė kapitono padėjėjas Johnas Smithas. O taip pat,

žinoma, ir Algirdas. Bet nuo trijų jos norai plėtėjo iki dvylikos, ir ji man sakė, kad galėtų piešti ir piešti, dešimtis padarytų tokių portretų. Tačiau ji sustojo ties dvylika — tiek, girdi, buvo apaštalų. Aš matau, kad jai ir vėl nepasisėkė, nes jos prasitarimai tai rodo, dėl to bandau pajuokauti, kad tarp apaštalų netinka moteris — Žemaitę ji turėtų išjungti iš tos kompanijos.

— Bet tu paklausk, tik tu paklausk, — nu-traukia ji mano juokavimus ir kalba, apie ką svajojo. Dabar bus dvylika portretų, o jeigu kursuose visi pradės: ooo! aaa!, tai gal jai pasiūlys suruošti atskirą tokių lietuviškų relikvijų parodą. Dar tik dvylika jų paveikslų, dar maža jos vienos parodai, bet ji padirbės visu įniršiu, ir štai tada jūs visi pasigėrėkite, čia Lietuva, patys didieji jos žmonės. Kad viskas būtų aišku, prie kiekvieno paveikslą ji pridės paaiškinimus, ir tegu praeina šimtai, jeigu ne tūkstančiai, žiūrovų, štai jiems Lietuva! Tik jūs sudarykite Karutienei progą!

Šitiems dvylikai nugabenti į kursus ji pasisamdė taksį. Ji nuvažiavo anksti ir pasieniuose išdėstė paveikslus, kol dar nebuvo nei kursantų, nei mokytojų. Suprantu, kad laukdama ir kantrioji Karutienė turėjo karščiuoti. Štai sueis visi, ir tekite jums Lietuva! Ne visa Lietuva, bet dvylika rinktinių apaštalų, ir ji nupieš dar kelis kartus po dvylika, jeigu šitie pradės judinti jūsų abejingumą.

Bet šios kalbos apie kūrybingumą gali atrodyti nerealios, jei lituanistinių mokyklų mokiniai, dažnai ir baigę mokyklas, blogai rašo, o lankydami mokyklas, tarpusavyje angliškai kalba. Teko man paruošti Čikagos aukštesniosios lituanistikos mokyklos mokiniams anketą, kurioje buvo tokie klausimai: Ar turi draugą (-ę), su kuriuo (-ia) visados kalbi lietuviškai? Ar manai, kad lietuviškas jaunimas Amerikoje turėtų kalbėtis tarpusavyje lietuviškai, ar manai, kad nesvarbu, kaip jie kalbasi? Didžioji mokinių dalis atsakė, kad draugo, su kuriuo visados kalbėtų lietuviškai, neturi, ir kad nesvarbu, kaip lietuviškas jaunimas kalbasi. Tai yra liūdnas faktas, nes jis rodo, kad lietuviškas jaunimas ne tik tarpusavyje lietuviškai nekalba, bet ir nejaučia lietuviško kalbėjimo svarbumo. Kaip tą problemą išspręsti, prisipažįstu, nežinau. Gal reikėtų mokyklose stengtis sudaryti progų, kada mokiniai galėtų tarpusavyje kalbėtis lietuviškai, pvz. pakartojimo pamokoje gali viena pusė klasės paruošti klausimus ir juos klausti, o kita pusė klasės juos atsakyti. Tuo būdu lietuviškas pasikalbėjimas pasidarytų natūralesnis. O gal ši problema pati išsprendžia, kai mokiniai paauga. Aukštesniojoje mokykloje mokiniai daugiausia bendrauja su savo amžiaus vaikais. Bet vėliau atsiranda daugiau ir daugiau progų palaikyti ryšius su vyresniaisiais, kurie galbūt kalbės su jaunesniaisiais lietuviškai. Tuo pačiu reikia tikėti, kad tokie suvažiavimai, kaip pasaulio jaunimo kongresas, padeda šią problemą išspręsti.

5. Kitos įtakos

Dar yra ir daugiau įtakų, teigiamų ir neigiamų, kurias norėčiau paminėti. Pirmiausia, tai apsilankymo Lietuvoje klausimas. Mano nuomone, trumpas apsilankymas Lietuvoje ir pasimatymas su giminėmis gali turėti daug teigiamos reikšmės jaunuolio lietuviškumui. Lituanistinių mokyklų mokytojų ir tėvų pasakojimai apie Lietuvą tada nebeliktų migloti, lyg pasakos, bet virstų konkrečia realybe. Jaunuolis pamatytų, kad lietuvių yra daug. Taip pat labai gerai, kad jaunuolis turi tokio pat amžiaus pusbrolių ar pusseserių Lietuvoje. Išgirdęs jų gryną lietuvišką kalbą, jis gali susirūpinti savo menkesne lietuviška tartimi. O Lietuvoje užmezgęs ryšius, jis ir grįžęs panorės rašyti laiškus savo giminėms, ir tada jis supras teisingo lietuviško rašymo svarbumą.

Aš pats esu buvęs Lietuvoje, tad galiu apie tai kalbėti. Seniau pusbroliams ar pusseserėms nerašydavau laiškų. Pažinus žmogų tik iš nuotraukos, sunku su juo susirašinėti. Dabar nemaža rašau giminėms ir nemaža gaunu iš jų laiškų, nes, kai gimines sutikau asmeniškai, jie pasidarė man artimesni ir mielesni. O iš viešėjimo Lietuvoje atsimečiau, kad man padarė malonų įspūdį, kai aš, eidamas Vilniaus gatvėmis, pasiklausiau visai svetimų žmonių kelio į viešbutį ir jie man lietuviškai atsakė. Kažkaip malonu just, kad yra šalis, kur galima su svetimu žmogumi gatvėje lietuviškai susikalbėti. Bendrai toks apsilankymas Lietuvoje gali mokiniui padėti daugiau įvertinti lituanistinių mokyklų darbą. Apsilankius Lietuvoje, istorijos ir geografijos pamokos įgyja praktinę vertę. Žinoma, ne visiems toks apsilankymas padarys teigiamą įspūdį. Vieni jaunuoliai į jį žiūrės, kaip į bet kokio svetimo krašto aplankymą. Taigi į Lietuvą turėtų važiuoti tik tie, kurie jau yra pakankamai su-

brendę suprasti dabartinę Lietuvos padėtį. Tačiau galimas dalykas, kad lankymasis Lietuvoje priartins lietuvių jaunuolių prie lietuviškumo.

Pereinant prie neigiamų įtakų lietuviškumo išlaikymui, gal reikėtų paminėti ir mišrias vedybas. Yra, tikiu, nemažai tokių atvejų, kad lietuvis ar lietuvaitė, sukūrę mišrią šeimą, atmeta visą tėvų ir mokytojų pastangomis įskiepytą lietuviškumą ir visai nusigręžia nuo lietuviybės. Be to, yra didelis pavojus, kad mišrios šeimos vaikai neišaugs lietuviškus. O mišrios vedybos turbūt dažnės išeivijoje, nes per televiziją, kinus, knygas, kartais ir per mokyklą jaunuoliams peršama idėja, kad meilė yra viskas, o tautybė, tikyba, įsitikinimai nesvarbu. Prisimenu, kad praeitais metais per studijų savaitę tėvas Vaišnys pareiškė, kad, jeigu tarp abiejų pusių yra tikra meilė, tai nelietuviška pusė turėtų tą meilę parodviti, išmokdami lietuvių kalbą. Bet tokių atvejų, man atrodo, yra ne daug. Iš kitos pusės nereikia manyti, kad, jei užsakuose yra užrašytos dvi lietuviškos pavardės, tai jau bus sukurta lietuviška šeima. Kartais ir du jauni lietuviai vedę kalbasi tik angliškai ir visai nesidomi lietuviškais reikalais. Išvada gal būtų tokia: svarbu, kad meilėje kitam žmogui nežūtų meilė ir savo tautai. Jei ji nežus, tai ir mišrioje vedyboje lietuviškoji pusė įstengs įdiegti bent kiek lietuviškumo savo vaikams; o jei jos nebus, tai lietuviškos pavardės to lietuviškumo neprikels.

Dar vienas faktorius, kuris gali ne tiek jaunuolių atstumti nuo lietuviškumo, kiek kenkti jaunuolio lietuviškumui, tai lietuvių išsiskirstymas, lietuvių kolonijų retėjimas. Kai lietuviškos parapijos bažnyčia netoli, kai lituanistinės mokyklos, lietuviškos krautuvės, susibūrimo vietos čia pat, aišku, yra lengviau jaunuolių prilaikyti prie lietuviškumo. Tačiau gyvenimas toliau nuo lietuviškų kolonijų nereikia, kad jaunuolio pritraukimas prie lietuviškumo yra beviltiška kova. Juokinga girdėti, kaip kai kurie lietuviai tėvai pasiteisina dėl savo vaikų menko lietuvių kalbos mokėjimo, sakydami, kad jie per toli nuo lietuviškų kolonijų gyvena — nėra lietuvių kaimynų, lietuviškos aplinkos. Išmokyti vaiką lietuvių kalbos yra ne aplinkos ar kaimynų, bet tėvų pareiga. Juk yra daug pavyzdžių tokių lietuvių tėvų, kurie, gyvendami toli nuo lietuviškų kolonijų, vis tiek įstengia vaikus išauklėti lietuviškai.

Baigdamas norėčiau pastebėti, kad klausimas, kas atstumia ir kas pritraukia prie lietuviybės, yra kaip lygtys su daugybe nežinomųjų. Vienose sąlygose vienas dalykas kenks, kitose sąlygose tas pats dalykas padės. Vieną individą vienoks būdas pritrauks prie lietuviybės, kitą individą tas pats būdas atstums. Reikėtų spręsti kiekvieno jaunuolio atvejį atskirai, juk kiekvienas jaunuolis yra skirtingas, savaip ypatingas.

Bet svarbiausia nenusiminti dėl ateities. Dažnai yra svarstoma, kaip ilgai lietuviybė išsilaikys išeivijoje: ar po penkiasdešimt metų bus lietuviškai kalbančių ir t.t. Man atrodo, kad tokie spėliojimai yra nereikalingi ir kartais tampa tik nepareigingų žmonių pasiteisinimu: kodėl siųsti vaiką į lituanistinę mokyklą, juk po penkiasdešimt metų niekas čia lietuviškai nekalbės. Man atrodo, kad ne reikia svajoti, kas bus po penkiasdešimt metų, bet verčiau daryti tai, kas reikalinga dabar. O dabar dar yra daug galimybių dirbti ir kovoti dėl lietuvių jaunuolio lietuviybės.

Pirmosios pasirodžiusios dvi merginos iš tiesų pratarė: ooo! Tiek daug paveikslų! Jos tyliai apėjo visus, ties kiekvienu sustodamos. O kai baigė žiūrėti, tai viena pasigrįžo į Karutienę ir paklausė, rodydama Žemaitę:

— Čia, tur būt, tavo mama?

Ką galėjo ar turėjo atsakyti Karutienė?

— Ne, ne mama, — atsakė ji. — Šiaip tokia pažįstama senutė.

Matote, šįkart išėjo istorija tokia pat, kaip ir su tuo geležinkelio stoties kasininku, kuris panorėjo pažinti Karutienės gimtojo krašto vardą. Ji turėjo būti nusivylusi klausimu.

Prieš pat pamokos pradžią visi kiti kursantai suėjo beveik iš karto. Visi domėjosi paveikslais, nes tiek daug iš karto dar nė vienas nebuvo atnešęs parodyti. Mokytojui ir šį kartą ištrūko pavydus nusistebėjimas europietišku Karutienės originalumu, linijos drąsumu. Tiek tikrai ir turėjo paguodos Karutienė iš savo dvylikos paveikslų, nes ir Johnas Smithas, kuris gal ilgiausiai išstovėjo ties Algirdu, ir tas pratarė lyg tyčia:

— Tikras mūsų Henrikas Aštuntasis! Ką gi, barzdoti vikingai, vikingai! Ar pas jus buvo atplaukę vikingai?

— Buvo, — atsakė Karutienė.

— O tie kunigai ar ščia gyvena? — paklausė geroji senutė Patricija Jennifer, rodydama į Maironį ir Vaižgantą.

— Ne, jie mirę, — atsakė Karutienė ir turėjo patylėti ir pasisemti kantrybės, kol pajėgė pradėti aiškinti. Čia, va, prezidentai, čia rašytojai, čia kunigaikščiai... Taip, čia Lietuva, senoji ir mūsų laikų. Ne visa Lietuva, tik dvylika jos apaštalių, ir gal Karutienė po pusmečio ar metų turės jų kitą ar trečiąsyk tiek, ir nusitęs istorija ir kultūra visomis sienomis...

Ji mato, kad jos aiškinimai pradeda nusibosti. Laikas ir pamoką pradėti — mokytojas jau ragina sėstis. Karutienė dar neina į vietą — ji surenka paveikslus ir sudeda vieną ant kito. Ji man sako, kad tai padariusi iš tvarkos pamėgimo. Prasideda pamoka, tai negalima atitraukti klasės dėmesio į pašalinis dalykus. Aš pats linkęs galvoti, kad nusivylimas paskatino ją skubėti paslėpti tas savo tautines relikvijas. Tiek svajota, tiek tikėtasi, tiek darbo ir vilčių sudėta... Bet pertraukos metu gal kursantai dar būtų iš naujo apėję jos darbus.

Taip, Karutienė sukiužo. Iš jos veido ir kalbos matau ir suprantu, kad ji sunkiai išgyvena savo nepasisekimą. Iš kur gi ji, Ona Karutienė, kurios vyras ir dukterė Salė gulė prie Lenos upės, jeigu žvėrys neiškasė jų kaulų, o dukterė Danutė įsikūrusi Taškente ir nebemoka savo tėvų kalbos? Ar išaugo ji iš to

žemėlapiu, kurį pati šimtus kartų pirštu piešė?

— Iš Lietuvos, — sakau.

— Iš kokios Lietuvos?

— Iš šitos, — ir aš pradėdau pirštu piešti žemėlapi. — Iš didžiųjų kunigaikščių, vadų, prezidentų, iš liaudies, kuri mėgo dievukus. Iš Maironio, iš Vaižganto Lietuvos...

— Niekas jos nepažįsta, nežino ir nenori žinoti! — nutraukia ji mane.

— Mes abu pažįstam, — raminau aš ją. — Tūkstančiai pažįsta. Milijonai pažįsta ir žino, kad Lietuva nėra vien žemėlapis. Atsiprašau, kad ir aš judinu didžiąją tamstos žaizdą, bet ir Lenos upė, jei mokėtų kalbėti, tikriausiai pasakotų apie Lietuvą. O Nemunas kasdien juk pasakoja ir, tur būt, vis atsimena Oną Karutienę, kantriąją Lietuvos misionierę. Taip, tokia esi. Pagarba tamstai, kad tokia esi. Tik gal per daug iš tų žmonių reikalauji, — atsargiai pridėdau. — Negalima juk norėti, kad visas pasaulis mumis domėtųsi.

Ji tyli ir gaudžiai šypsosi. Nežinau, ar pajėgiau ją įtikinti, bet tąkart atsiveikinau tokią vis bešįšypsantią. O vienas sau ir šįkart galvojau: štai mūsų Karutienė! Susilygink su ja, jeigu nori! Reto žmogaus reikia su ja susilyginti.

(Aštuntoji Pradalgė)

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Audra artėja... (detalė)

Gal būt...

MOKSLO KANKINYS

SKULPTORIAUS DAGIO MEDŽIO DARBAI

Toronto gyvena nuostabus lietuvis menininkas. Tai savyje užsidaręs, atkaklus ir pažymėtinas skulptorius, kuris pasirinko savo sritį-medžio darbus. Tenka apgailėti, jog apie skulptoriaus Dagio darbus lietuvių visuomenė nedaug nežino.

O jo darbai verti dėmesio. Dagiui artima kietoje medžio medžiaga. Ir kol jis išgauna iš paprasto medžio skulptūrinį vaizdą, nemaža laiko praeina ir yra proga ilgai pagalvoti. Skulptoriaus Dagio meniniai darbai ryškūs savo forma. Jie daro įspūdį. Bet kartu tuose jo darbuose randame ir mintį bei nuotaiką. Kai kuri, skulptoriaus Dagio bareljefą ilgai neužmiršti, jis įsiminga į atmintį, nes jis kietai dirbtas, apgalvotas

Kanadoje gyvendamas skulptorius Dagys spėjo įsigyti sau gerą vardą vietos meno pasaulyje. Keista, bet svetimieji gal net daugiau skulptorių Dagį vertina ir pripažįsta, negu patys lietuviai. Neleistinai jis aplenkiamas pamirštamas paminėti ir dažnokai nutylimas.

Mažai kas žino, jog skulptoriaus Dagio vardas yra visuotinam išymybių leidinyje "Who is Who in American Art." Kada meno žurnaluose New Yorke arba Chicagoje rašoma apie šiuolaikinius menininkus, dažniausia paminimas ir mūsų skulptorius Dagys. Net Britanijos leidinyje "International Who's Who in art and Antiques" rasime jo vardą.

Kanados meno istorija, kuri turi netrukus pasirodyti, mini jį kitų Kanados dailininkų tarpe.

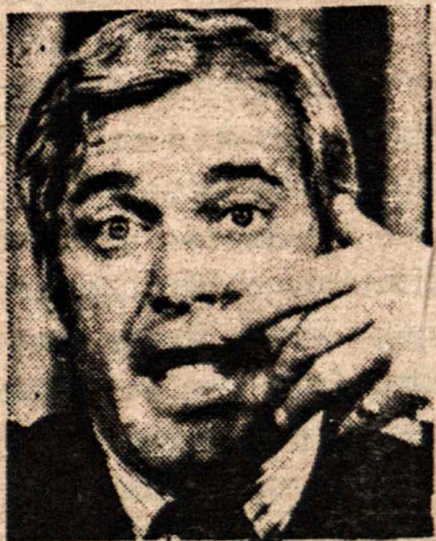
JURATE IR KASTYTIS

VIS RAMUS

TESKAMĖ AIDAS...

Finansų ministeris Turneris kalba parlamente

TRUDEAU KABINETO PADĖTIS SUTVIRTĖJO

FINANSŲ ministerio Turnerio pateiktas Kanados parlamentui biudžetas gavo paramą iš demokratų lyderio Lewis. Tokiu būdu pateiktas biudžetas ir numatomų vyriausybės darbų planas parlamento daugumas priimamas. Tai reiškia, kad iki šio laiko Trudeau vyriausybės padėtis buvus kiek neaiški, dabar sutvirtėja. Liberalai ir demokratai pamažu jungiasi bendram valstybiniam darbui. Demokratams bus sunkiau išdabartinės koalicijos pasitrauktines jie aktyviai dalyvauja vyriausybės darbuose ir tuo pačiu pasiima sau dalį atsakomybės.

Vyriausybė deda pastangas spręsti pačius sunkiausius klausimus - nedarbą, ūkio sąlygų pagerinimą ir infliacijos sulaukymą.

• **KONSERVATORIŲ** vadas Stanfieldas puola dabartinę Kanados vyriausybę. Jo tikslas, kaip ryškėja iš pasisakymų Ontario konservatorių suvažiavime yra aiškus, kaip nors suardyti gerus santykius ministerio pirminko Trudeau ir demokratų vado Lewis. Stanfieldas įtikinėja, kad pats Trudeau neturi jokios savo programos, bet aklaiklauso demokratų vado Lewis. Jo žodžiais "Lewis grojakatarinka, o Trudeau šokinėja kaip beždžionė". Jam atrodo, kad padėtis Kanadoje esanti labai netikusi. Jokie pažadai, kuriuos skelbė liberalai rinkimų metu nesą įvykdyti. Kainos kyla, o federalinė vyriausybė savo veiksmuose nesanti aktyvi. Kai sunkumai ateina, tai viskas, ką valdžia daro, tai sukuria dar vieną komisiją.

Jis nedvejotų užšaldyti kainas, jeigu dabar būtų valdžioje. Bedarbių skaičius vis auga, nors daug kartų buvo žadėta pasirūpinti daugiau darbo jauniems žmonėms. Stanfieldas įtikinėjo, jog jo vyriausybė visus esamus sunkumus greitai nugalėtų.

Lewis, demokratų vadas, išgirdęs jam mestus Stanfieldo kaltinimus, nenutylėjo. Jis kaltino Stanfieldą, kad jo kritika pagimdė vieną valdžios troškimu. Jo manymu liberalų vyriausybė daro pozityvius ir kraštui naudingus žygius visose srityse. Lewis dar pridėjo, kad jis džiaugias, galėdamas paremti dabartinės vyriausybės tiksliai vykdomą programą.

• **JAV finansų sekretorius** Shultzas iš anksto įspėjo Kanados finansų ministerį Turnerį apie tai, kad dolerio devalvacija turės būti įvykdyta. Prekybos santykiuose tarp JAV ir Kanados jokių ypatingų pasikeitimų nenumatoma. Kanados parlamente vyrauja įsitikinimas, kad akivaizdoje JAV dolerio devalvacijos, jokių pasikeitimų Kanados ūkyje neturės būti.

• **KAIP** ir daugelyje valstybių, lygiai ir Kanadoje oras nuolatos užteršiamas. Šios negerovės kaltininkai yra automobiliai, lėktuvai, o taip pat ir laivai, kur suojantieji pakrantėmis. Apskaičiuota, kad 57% nušimčiai oro teršimo kaip tik priklauso nuo minėtų susisiekimo priemonių.

• **CANADIAN National Railways** užsakė 750 prekinį vagonų, kurių vertė yra daugiau dvilikos milijonų dolerių.

• **KANADOJE** lenktynių ir totalizatoriaus mėgėjų

esama labai daug. Praeitais metais azarto paveikti kanadiečiai išleido rekordinę sumą - \$637, 196, 667. Aplamai azartiniuos žaidimuose pernai dalyvavo dešimtis milijonų asmenų. Azarto mėgėjų daugiausia gyvena Ontario provincijoje, jie sudaro pusę visų azartinių žaidėjų Kanadoje.

• **ANGLIJOS** karalienė Elžbieta Antroji šių metų birželio mėnesyje atvyks į Kanadą ir svečiuosis Scarborough, kur atidarys Scarborough Town Centre. Ta pačia proga karalienė žada lankytis dar trijuose vietose Ontario miestuose, Toronto, Kingston ir Otawoje. Ten irgi įvyks didelės iškilmės.

• **QUEBECO** politikas Pierre Bourgeault metė politiką ir aiškina, kad jam per daug pinigų kaštavo dalyvauti politiniame veikime. Dabar jis mano griebtis biznio ir uždirbti pinigų. Jis skundžiasi, jog politikavimo metu jis pasidarė nemaža skolų. Kaip tik jis pasižymėjo savo separatistinėmis tendencijomis.

• **CONSUMERS Association of Canada** skelbia, kad atliktų tyrinėjimų duomenys rodo, jog daugelis maistų parduotuvų nuslepia gautus pelnus. Ypatingai tuo pasižymi didžiosios maisto pardavimo firmos. Maisto kainos keliamos be pagrindo. Nuo to nukenčia daugelis piliečių, kurių pajamos yra mažos, o ypačiai sunki padėtis susidaro pensininkams. Maisto kainas diktuoja didieji "supermarketai", o juos seka mažesniųjų krautuvų savininkai.

• **Svarbesnės** Kanados oro linijos, kurios gabendavo keleivius per Atlantą, nusprendė pakelti bilietų kainas. Visi metai padalinami į tris sezonus, žiemos, vasario laikotarpiui ir paskutinis rudeniui. Pavyzdžiui kelionė į Londoną turės kainuoti, priklausomai nuo sezono - \$168, \$188 ir \$210. Susitarta, kad ir kitos oro linijos, kurios gabena turistus į Kanadą, neturės teisės bilietus pardavinėti pigesne kaina.

Tolimos šiaurės kalnai

KANADOS RAITOSIOS POLICIJOS 100 METŲ

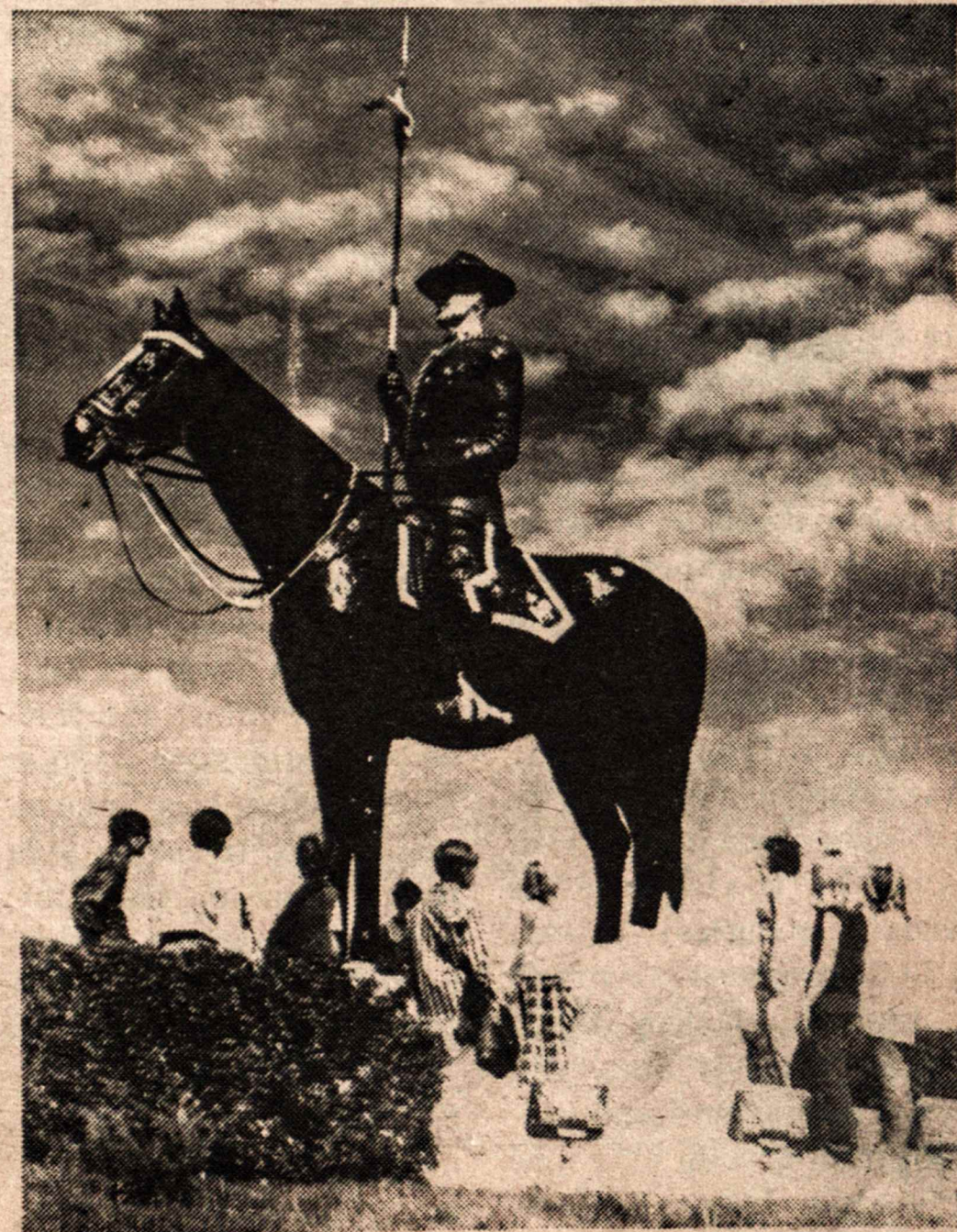
• **KARALIŠKOJI** Kanados raitoji policija mini šimto metų savo veikimo sukaktuves. Vaizde matomas paminklas šios policijos garbei pastatytas Battleford Saskatchewan. Anais laikais susidarė tam tikras sluoksnis vertelgų, kurie puolė išnaudoti ramius ir naivius indėnus Kanados šiaurėje ir vakaruose. Vyriausybė turėjo imtis priemonių apginti skriaudžiamus indėnus. 1873 metais buvo vykdomas didysis maršas į Kanados prerijas. Tie savanoriai, kurie perėję Red River, ir atsidūrė Manitoboje negalvojo, kad atlieka žymų visoje šalies istorijoje žygį. Vertelgos buvo įsteigę degtinės sandėlius tolimose vietovėse ir už tą degtinę jie išviliodavo brangius kailius iš indėnų. Garsioje šandien kavalkadoje dalyvavo 300 raitelių, 114 vežimų, jaudina vaizduotę kiekvienos tempė jaučiai. Tai

buvo neišpasakytai sunki kelionė tais laikais visai laukiniame krašte. Kiekviename žingsnyje žygio dalyvius sutikdavo įvairūs sunkumai, jie sirgo nuo nešvaraus vandens, kentėjo dėl daugybės trukumų. Bet greta to, šie drąsūs vyrai galėjo džiaugtis puikiais tolimųjų Kanados vakarų gamtos grožiu. Vaizdai buvo nepaprastai puikūs. Tie vyrai jautė pareigą atlikti didelį tolimųjų vakarų valymo darbą.

Pirmoji raitosios Kanados policijos stovykla buvo įsteigta prie upės Swan River.

Nuo tų istorinių laikų jau praėjo ištisas šimtas metų. Daugelis vietovių, kurios buvo visai laukinės, dabar pasidarė civilizoto pasaulio dalimi.

Bet garsas pirmojo žygio į vakarus ir šiandien jaudina vaizduotę kiekvienos tempė jaučiai. Tai

Raitosios policijos paminklas.

Lietuvos Neprikl. minėjimas Montrealyj

Dedamė gautą iš Kanados Lietuvių Bendruomenės valdybos vicepirminko Vytauto E. Gruodžio paskaita, vasario 18 d. Montrealio iškilmėse.

Brangios tautietės ir brangūs tautiečiai!

1918 metais prasidėjo pats svarbiausias ir pats šviesiausias mūsų tautos istorijos laikotarpis. Tie dvidešimts dveji nepriklausomybės metai, pasibaigusieji 1940 - siais, iš tikrųjų juk buvo labai trumpas laikotarpis Lietuvos istorijos tekmeje. Betgi tie, rodos, taip greitai prabėgę dvidešimts dveji metai mūsų tautai paliko neišdildomus pėdsakus! Nepriklausomybės laikotarpis lemtingai pakėlė mūsų tautos sąmonę ir, be abejo, reikšmingai paveiks Lietuvos ateitį.

Iki 1918-jų metų Lietuvos teritorija sudarė caro Rusijos atsilikusią provinciją, politiškai nereikšminga, kultūriškai mažai kam žinoma, žodžiu, tamsoka ir neišsivysčiusi rusų imperijos kolonija.

Šiandieną komunistinė propaganda okupuotoje Lietuvoje giriasi atsiekimais ekonomijos, technologijos ir pramonės srityse ir už visa tai siūlo dėkoti Tarybų Sąjungai bei vadinamosiom "broliškom respublikom".

Savaime suprantama, kad nuo antrojo pasaulinio karo pabaigos Lietuvoje daug kas pasikeitė. Veikia daug naujų fabriklų ir gamyklų, pastatytos naujos elektros jėgainės, sukurtas, palyginti, moderniškas kelių tinklas, matyti ir daug kitų išorinių pažangos ženklų. Paskutiniojo dešimtmečio bėgyje gyventojų gerovė Lietuvoje pakilo iki tokio laipsnio, kad šandieną pragyvenimo lygis Lietuvoje yra aukštesnis kaip bet kurioje kitoje sovietinėje respublikoje. Tad nenuostabu, kad patys rusai Lietuvą su pavydu vadina "sovietiška Amerika" ir visokiausiais būdais stengiasi patekti į Lietuvą gyventi ir dirbti.

Lietuvoje lankęsi Vakarų Europos ir Šiaurinės Amerikos žurnalistai stebisi tuo dideliu skirtumu gyvenimo lygyje ir bendra atmosfera palyginus

Lietuvą ir Sovietų Rusiją. Anot tų užsieniečių, Lietuva net po trijų dešimtmečių sovietinio režimo labiau primena Vakarų Europą, bet ne Sovietų Sąjungą. Tai, žinoma, nėra nuostabu, nes Lietuva šimtmečiais natūraliai buvo kultūriniu požiūriu atviresnė Vakarams, o ne Rytams. Nežiūrint šimtmečių trukusios slavų įtakos, slavų kultūra lietuviams liko svetima.

Lietuvos ekonominė pažanga ir pastebimai pakilęs pragyvenimo lygis neatsirado sovietų okupacijos dėka, bet, anaip tol pažanga buvo padaryta, nežiūrint okupanto priespaudos, nežiūrint žiauraus režimo, nežiūrint ekonominio išnaudojimo, kokį tauta jau ketvirtą dešimtmetį išgyvena. Įvairiose gyvenimo srityse parodyta pažanga ir pasiekta laimėjimai pirmoje eilėje yra nuopelnaitos nenumaldomos lietuviškos dvasios, lietuvių tautos veržlumo ir darbštumo, kurio nei okupantas, nei slegianti politinė sistema negali nuslopinti.

1918 - 1940 metų nepriklausomybės periodas lietuviškai dvasiai davė nuostabų ir naują impulsą. O be to tautinio, ekonominio ir kultūrinio atgimimo nepriklausomybės metais šiandieną Lietuva nelabai teišsiskirtų iš kitų sovietinių respublikų, tėbūdama užmiršta imperijos užkampio provincija, panašiai kaip buvo caro Rusijos laikais. Be to tautinio atgimimo lietuvių tauta savo krašte šiandien jau būtų gerokai surusinta, tautinės aspiracijos nuslopintos. Lietuvos laisvės atgavimas atrodytų dar beviltiškesnis.

Nemėginsiu gilintis, kokia yra tos nenustelbiamos lietuviškos dvasios kilmė. Pakaks priminti, kad pradedant Mindaugo laikais Lietuva išaugo į galingiausią politinę ir karinę jėgą Rytų Europoje. Anais istoriniais laikais lietuvių nebuvo daugiau 300, 000. Tačiau ta maža tauta sugebėjo į vieną politinį ir valstybinį vienetą sujungti didžiulius plotus, bent 16 kartų didesnius už tų laikų etnografinę Lietuvą.

Tuose nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų nusitęsusiuose plotuose lietuvių valdomas gyventojų skaičius keliolika kartų viršijo pačių lietuvių skaičių. Tačiau toji Lietuvos imperija nebuvo kolonialistinė valstybė. Anų laikų mastu vertinant, tai buvo labai pažangi federalinė valstybė, kurioje kiekviena tauta ir tautybė laisvai vartojo savo kalbą, puoselėjo savo papročius, išpažino savo tikėjimą ir naudojo lietuvių valdovų labai plačią tolerenciją. Lietuviai pasižymėjo savo gabumais administracijoje ir politikoje, o Lietuvos kunigaikščiai savo toleranciją kartais gal ir per daug uoliai reikšė, priimdami savo pavaldinių kalbą, papročius ir tikėjimą, tuo būdu ilgai nutautėdami.

Deja, pirmoji Lietuvos valstybė neišsilaikė. Istoriškai daug rašė ir nagrinėjo priežastis Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės smukimo, kuris prasidėjo po Vytauto Didžiojo mirties. Anų laikų besikeičiančioje rytų ir vidurio Europos politinėje arenoje, be abejo, buvo daug išorinių priežasčių, paveikusių į Lietuvos valstybės žlugimą.

Tačiau viena pačių svarbiausių Lietuvos valstybės žlugimo priežasčių vis dėlto buvo Lietuvos šviesuomenės nutautėjimas. Be tautiškai susipratusios šviesuomenės, be tautiškai susipratusio vadovaujančio luomo negali būti nacionalinės valstybės. Kai mūsų kunigaikščiai, bajorai, dvasiškija ir šviesuomenė sulenkėjo ir dalinai sugudėjo, žlugo ir Lietuvos valstybė. Ir tai turėtų būti labai įsidėmėtina istorijos pamoka dabarčiai ir ateičiai.

Bet 18-19 šimtmečių laikų galutinai žlugus Lietuvos valstybingumui, lietuviškoji dvasia nemirė. Anais laikais lietuvių tauta buvo likusi visiškai be pasišvietusių, išsimokslinusių žmonių. Tautą, galima sakyti, tesudarė daugumoje beraščiai žemdirbiai. Tačiau netrukus iš tos liaudies iškilo nauja lietuviškai sąmoninga šviesuomenė. Gal dėl to, kad kilusi iš sveikų lietu-

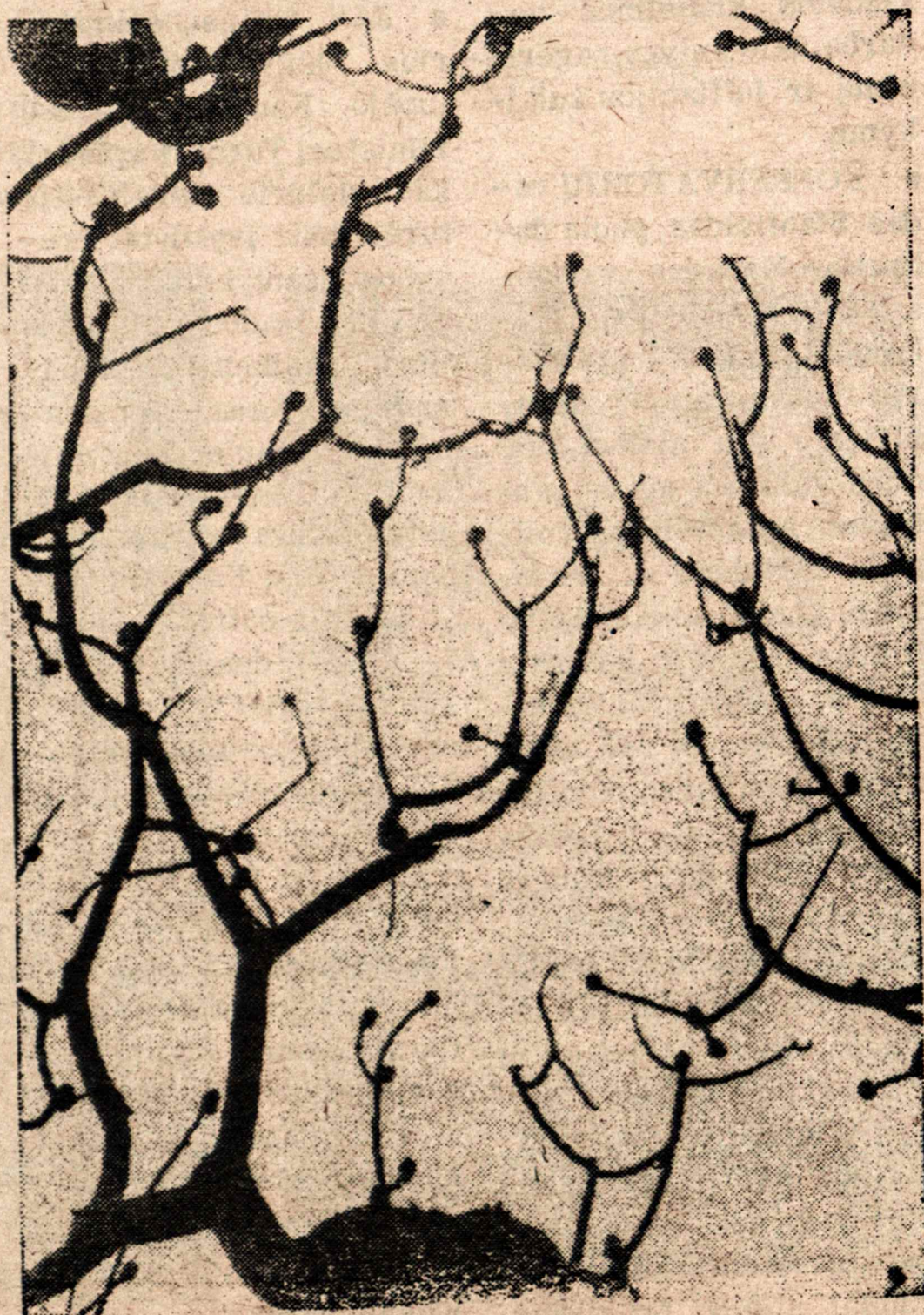
viškos liaudies, lietuviškojo sodžiaus šaknų, naujoji mūsų šviesuomenė ilgainiui pasirodė tokia pajėgi ir taip daug sugebanti. Tie mūsų tautos vyrai ir moterys, kurie po pirmojo pasaulinio karo sukurė nepriklausomą Lietuvos valstybės pagrindus, beveik be išimties buvo kilę iš lietuviškojo kaimo. Jie parodė daug drąsos, politinio subrendimo, laikios vaizduotės, kieto ryžto ir tikėjimo savo tautos ateitimi, tais audringais laikais sukurdami naują valstybę ir ją apgindami nuo priešų karo lauke ir diplomatinėje arenoje. Tie mūsų tautos vyrai ir moterys, ta naujoji liaudies šviesuomenė ir sudarė tą sudarė tą branduolį tautos atgimimui, kuriuo Lietuvą 22 nepriklausomo gyvenimo metus klestėjo.

Tautinio atgimimo vaisiai šiandieną mūsų pavergtai tautai padeda atsispirti prieš svetimas įtakas, prieš nutautėjimą, prieš priespaudą ir prieš okupanto pastangas laisvės dvasią užgniaužti. Nepamirškime, kad ne kas kitas kaip tas tautinis atgimimas, kurį mes šian-

dien minime sudarė pagrindą ir paruošė dirvą po antrojo pasaulinio karo pavergtoje tėvynėje mūsų broliams ir sesėms pradėti krašto atstatymo darbą. Jie žinojo, kad nors ir svetimiems valdant, jų pastangos yra skirtos savo kraštui. Sunkiose sąlygose ir aršioje politinėje sistemoje jie daug siekė, ir už tai mes juos privalome gerbti.

Kaip jau minėjau, pastaisiais dešimtmečiais įvairiose srityse Lietuvoje pasiekti laimėjimai nėra sovietų okupacijos arba komunistinės ekonominės sistemos padariniai. Tai pirmoje eilėje lietuvių tautos pažangumo, darbštumo, veržlumo ir tos nenumaldinamos lietuviškosios dvasios padariniai. Jeigu šitos lietuvių tautos savybės būtų buvę panaudotos laisvose sąlygose, Lietuva šiandieną būtų pasiekusi daug didesnės gerovės, nepalyginamai plačiau būtų išvystyta Lietuvos pramonė ir žemės ūkis, nekalbant apie pažangą kultūros ir meno srityse, kas niekad negali pilnai klestėti priespaudoje.

(Pabaiga kitame nr.)

ATŽALYNAS

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

AR TURI BRUKNĖS GYDOMŲJŲ SAVYBIŲ?

Vaistinei žallavai naudojami bruknių lapai ir uogos. Lapai renkami prieš žydėjimą. Išdžiovinti lapai ir uogos laikomi medinėse dėžėse, išklotose popieriumi.

Broknių lapuose yra gliukozido arbutino iki 9%, hidrochinono, galinės, elaginės, vyninės ir kitų rūgščių, hiperazido, fanino ir kitokių veiklių medžiagų. Uogose randama cukraus iki 10,37%, organinių rūgščių iki 2,11% (citrininės, obuolinės, benzoinės), gliukozido vakcinino, likopino, vitaminų. Iš bruknių uogų šeimininkės gali virti džemą ne cukraus su saldžiomis kriaušėmis ir obuoliais. Jį galima ilgai laikyti. Tai rodo, kad bruknės pasižymi antibiotinėmis savybėmis.

Broknių lapų nuoviras plačiai naudojamas medicinoje kaip šlapimą skatinti priemonė. Tačiau jis veikia ir kaip šlapimą reguliuojanti priemonė. Juo gydomas naktinis vaikų šlapinimasis. Šiam tikslui imama saujelė bruknių lapų ir uogų, pridedama du šaukštai jonažolės (Hy-

pericum perforatum). Gautasis mišinys užpilamas trimis stiklinėmis vandens ir virinamas 10 min. Ataušintas nuoviras nukošiamas. Rekomenduojama išgerti 3 stiklines nuoviro per dieną, pradedant nuo 16 val. iki einant miegoti. Dozė priklauso nuo vaiko amžiaus.

Broknių lapų nuoviras taikomas, sergant inkstų akmenlige, reumatizmu, podagra. Gydant inkstų akmenligę ir tulžies pūslės susirgimus, imama sauja bruknių lapų, užpilama trimis stiklinėmis vandens 60 g ir virinama 15 min. Ataušintas ir nukoštas turinys padalijamas į tris dalis. Kiekviena dalis išgeriama prieš valgį, atseit, nuoviras geriamas tris kartus per dieną. Šis nuoviras tinka vartoti ir skundžiantis kepenimis.

Broknių vanduo, kuris gaunamas ekstrahuojant uogas, turi liuosuojančių savybių.

J. Vasiliauskas

PETRUI VILENIŠKIUI mirus, visiems likosios šeimos nariams ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Montrealio Lietuvių Žvejotojų
– Medžiotojų klubas "Nida" –
valdyba ir nariai

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1973 METAIS

PRADEDANT NUO **\$595⁰⁰**

Išvykimo datos: gegužės 17, 31,
birželio 14, 21, 28,
liepos 5, 12, 19, 26,
rugpjūčio 2, 9, 16,
rugsėjo 6, 13,
spalio 4 dienomis.

Lankoma Maskva, Vilnius,
Druskininkai, Trakai ir
Kaunas.

PUIKUS SUSIJUNGIMAS SU MONTREALIU IŠ VISŲ
DIDŽIŲJŲ KANADOS IR USA MIESTŲ.

REGISTRUOKITĖS DABAR!

Jau pratomas vietų ribotumas!

Parūpiname dokumentus JŲSŲ GIMINĖMS
išsikviesti iš Lietuvos. Siunčiame siuntinius
ir automobilius į Lietuvą.
Rašykite anglų kalba:

ADRIA TRAVEL SERVICE

4159 ST. LAWRENCE BLVD.

MONTREAL 131, P.Q. – CANADA
TEL.: 844-5292 844-5662

• LITERATŪROS prižiūrėtojai Lietuvoje stengiasi išsprasti istorijon suklastotą poeto V. Mykolaičio – Putino portretą vaizduodami jį kaip "ideologiniai apsisprendusį" sovietinio komunizmo gerbėją. Todėl juos ypač erzina išeivių pastangos atskleisti tėvynėje uotuosius, "nesovietinius" poeto dvasinio veido bruožus. Apie tai rašo Kostas Korsakas ("Literatūra ir Menas", 1973. I. 20): "Vos mirus V. Mykolaičiui – Putinui, užsienio emigracijoje lietuvių spaudoje ėmė kartkartėmis rodytis publikacijų, siekiančių kvestionuoti rašytojo idėjinio apsisprendimo nuosirdumą bei autentiškumą. Pasirodė net atvirų falsifikatų priskiriamų jo plunksnai. Visi, kas gerbia Vinco Mykolaičio – Putino šviesų atminimą, su panieka turi atmesti šias nepagrįstas pastangas sumenkinti jo asmenybės taurumą".

(E)

LIETUVIŲ KALBA

...Man atrodo, kad atstovai nedalyvavo sąžiningai nei diskusijose nei pokalbiuose, ypatingai iš Brazilijos. Aš buvau visose diskusijose ir pokalbiuose, bet negalėjau dalyvauti, nes nesupratau beveik nieko. Iš visų kraštų / išskyrus Braziliją ir Pietų Amerikos kraštus / jaunimas mokėjo kalbėti labai gerai lietuviškai...

Laima Vosyliūtė
"Mūsų Lietuvą"
1973. XII. 14 Nr. 50

NOTRE DAME UNIVERSITETE

įsisteigė lietuvių klubas, "Baltic Center". Tikslas – jungti pirmos, antros ir trečios kartos lietuvių studentus bendriems kultūriniais ir politiniams darbams, garsinti lietuvių tautos vardą ir jos problemas JAV studentų spaudoje. Planuojama kviesti paskaitininkus, papildyti biblioteką lietuviškomis knygomis ir įvesti lietuvių kalbos bei istorijos kursus. Valdybą sudaro: Rimas Čepulis – pirmininkas, Bernardas Poškus – vicepirmininkas, Saulius Matas – išdininkas, ir Linas Sidrys – korespondentas.

PORTRETAI – VEDYBOS – KRIKŠTŲNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
IR KITOS PROGOS

Tony's PHOTO STUDIO

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis
1920 FRONTENAC ST. – MONTREAL, P.Q.

JUOZAS GRAŽYS
KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237
[vairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.]

TEXACO MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekiamą greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street LaSalle, Que.
TEL: 366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower ir taip pat motorinės valtytės. Sav. G. Desrochers

Jetté & Frères
Hydro – Quebec atstovas,

Cascade
Tik apmokate mėnesinę elektros sąskaitą.

1.75 par mois per month
40
2.25 par mois per month
60

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Taip pat gaminių priemonių pardavimas ir įrengimas. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée.
Plumbing & Heating kontraktoriai.
140-2e AVENUE - 366-0330

LaSalle
AUTOMOBILE INC.

366-7818

PARDAVIMAS
Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks
7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotomis priemonėmis įvairius ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.
Tel. 355-3364

LAURENT DAIGNEAULT
Président.

VASARIO 16 MINĖJIMAS V. VOKIETIJOJE

● **HAMBURGO** LB apylinkės valdyba minėjimą suruošė vasario 10. Iškilmingas aktas įvyko Miesto salėje. Atsistojimu pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę, sugiedotas tautos himnas. Dainavo solistės-as Marija Panse iš Bonnos ir Izabelė bei Herbert Schroeder. Lenkų ir ukrainiečių tautinių šokių grupės pašoko savo tautinius šokius, o mišrus lenkų choras atliko keletą lenkų liaudies dainų. Pianinusolo skambino Sakaitė. Dainininkės apdovanos gėlėmis. Programa pranešinėjo Ter Lipšienė ir stud. Dalia Zarachaitė. Atsilankė per 300 asmenų.

● **VECHTOJE** Vasario 16 minėjimas buvo numatytas taip pat vasario 10, dalyvaujant vokiečių vyskupui.

MUNCHE Lietuvos nepriklausomybės šventė bus švenčiama vasario 17 Susitikimo namuose. Paskaita skaito Vasario 16 gimnazijos mokyt. V. Bartusevičius, M.A., pianistė Raminta Lampsaitė iš Berlyno, skambina Bacho, Beethoveno, Čiurlionio ir Mendelsono kūrinius. Skaito savo eilėraščių, pailustruodama skaidrėmis. Muncheno jaunimas šoks tautinius šokius.

NAUJĄ LIETUVIŲ ATSTOVYBĖ NORDRHEIN - VESTFALIJOJE

Nordrhein - Vestfalija yra vienintelis kraštas, prie kurios vyriausybės Vokietijos LB Valdyba turi savo atstovybę, susidedančią iš 3-jų asmenų. Š.m.sausio 13 posėdy VLB Valdyba savo atstovybės prie NordRhein-Vestfalijos vyriausybės pirmininku paskyrė Gv.Šimkevičių iš Bocholto, o nariais VLB Hageno apylinkės pirmininką L.Vilčinską ir Bielefeldo apylinkės pirmininką A.Pacevičių.

SUNKIAI SUŽEISTAS KUN.BR.LIUBINAS

Sausio 20-21 vidunaktį, vykdamas automobiliu iš Saarlouis - Beamarais į Kaiserslauterną namo, autostradoje netoli Saarbruckeno užvažiavo ant kelyje gulėjusio nelaimės ištikto automobilio, o užpakalinis važiuotojas smogė į kun. Liubino automobiliu iš šono. Kun.Br. Liubinui smarkiai sutrenkta galva ir nugarkaulis.

gė į kun. Liubino automobiliu iš šono. Kun.Br. Liubinui smarkiai sutrenkta galva ir nugarkaulis.

VASARIO 16

GIMNAZIJOJ KŪČIOS

Tradicinė ir viena mokiniams mieliausių švenčių yra Kūčios. Ankščiau jos gimnazijoje buvo švenčiamos viešai ir plačiai: su vaidinimais ir kitokia menine programa, dalyvaujant gausiam būriui įvairių tautybių svečių, vokiečių laikraštininkų ir mokinių tėvų. Paskutiniaisiais metais Kūčios čia vyksta uždarame mokinių, mokytojų ir kito gimnazijos personalo ratelyje. Taip buvo jos atšvęstos ir praėjusiais metais gruodžio 16.

DEŠIMTASIS LIETUVIŲ EVANGELIKŲ ADVENTAS

Įvyko 1972 gruodžio 17, sekmadienį. Jį suruošė Lietuvių evangelikų jaunimo ratelis. Priešpiet Huttenfeldo kaimo bažnyčioje pamaldas atlaikė ir pamokslą pasakė keliaujęs kunigas J. Stanaitis iš Backnango. 14 val. Vasario 16 gimnazijos valgyklos salėje įvyko kavutė su apmąstymais, kuriuos atsilankė apie 50 asmenų.

NAUJI MOKINIAI VASARIO 16 GIMNAZIJOJ

Po Kalėdų atostogų į Vasario 16 gimnaziją įstojo 15 naujų mokinių, 13 jų yra neseniai su savo tėvais atvykę iš Lietuvos. Šiuo metu gimnazijoje mokosi 92 jaunuoliai-ės. Laukiama netrukus atvykstant dar poros moksleivių.

KUN.JONAS DĖDINAS 50 METŲ

Vasario 16 gimnazijos katalikų kapelionas ir ilgametis lietuvių kalbos bei biologijos mokytojas kun. J. Dėdinas š.m.sausio 10 sulaukė 50 metų. Sukaktuvininkas yra gimęs 1923 Sintautuose Zanavykijos ūkininko šeimoje. Gimnaziją baigė Lietuvoje. 1944 atvyko Vokietijon ir tuojau stojo į Eichstatto kunigų seminariją. Kunigu iššventintas 1949. Poto studijavo Belgijos Liuvono universitete, kurį baigė 1959, įgydamas politinių ir socialinių mokslų licenciatos laipsnį.

IPUSĖJO MOKSLO METAİ

1972 / 73 mokslo metų pirmas pusmetis baigėsi sausio 31. Mokiniai gavo pusmečio pažymių lapus, kurie išsiųsti jų tėvams. Gimnazijos direktorius V. Natkevičius ta proga pasakė mokiniams ilgesnę kalbą, ragindamas juos mokytis ir auklėtis.

Vasario 16 gimnazijos naujo bendrabučio pirmas dalis jau užbaigta. Nuo 1972 rugsėjo 9 jame gyvena 50 mokinių.

VASARIO 16 GIMNAZIJOJ VADOVYBE

reikšdama visiems nuoširdžią padėką, prašo ir toliau remti bendrabučio statybą. Iki šiol atlikta tik pusė darbo. Būtinai reikalinga, jog antru statybos tarpsniu būtų pastatytas naujas bendrabutis ir berniukams, taip kad būtų galima visiškai apleisti seną.

Vasario 16 gimnazijos ateitis tikra. Jos mokinių skaičius kyla. Reikia, kad moksleiviams būtų sudarytos normalios mokymosi ir gyvenimo sąlygos. Prie to kilnaus užmojo įgyvendinimo prisidėti gali kiekvienas savo auka.

UŽSIENIETIŠKO JAUNIMO PROBLEMOS

1972 lapkričio 10-12 Augsburgėje įvyko Tarptautinio katalikų jaunimo biuro Rytų ir Vidurio Europai darbo posėdis. Dalyvavo ukrainiečių, čekoslovakų, vengrų, latvių ir lietuvių (A. Grinienė, kun. V. Damijonaitis ir V. Bartusevičius) atstovai.

Pranešimuose iškilo visa eilė būdingų dalykų. Pav., pernai suiro gausi ukrainiečių skautų organizacija, kadangi jos vadas

numirė ir niekas kitas nežinojo organizacijos sąrangos.

Čekų dauguma nežino, ko jie čia išvis yra. Prieš keletą metų į Vokietiją atvykę dėl materialinių sumetimų, dabar įsitikino, kad negali prie esamo gyvenimo pritapti, pasiduoda girtavimui, narkotikams, ištvirksta ir įsijungia net į įvairių nusikaltėlių gretas. Daug kas dedasi prie radikaliųjų grupių, kadangi jie atvyko čia neturėdami jokios nuovokos apie tai, kas yra demokartija ir koks yra gyvenimo būdas.

Tarp kitko iškilo ir Dubčekų reikšmė Čekoslovakijos gyvenime. Anuomet ten gyvenę čekai jį vertina kitaip, negu čia Vakaruose. Jų teigimu Čekoslovakijoje tuo metu iškilo nauja, be tikro išsilavinimo vadovaujanti karta. Grupės buvo kontroliuojamos politrukų. Niekas negalėjo iš tos masės išsijungti. Net ir laisvalaikiai (kinas, teatras, šokiai) buvo kontroliuojami. Profesoriai buvo verčiami studentus vertinti ne pagal jų kvalifikacijas, bet pagal politinį nusistatymą. Tiems linijos besilaikantiems studentams būdavo išduodami diplomai be baigiamųjų egzaminų. Tuo būdu iškilę perėmė vadovaujančias pozicijas. Tarp jų buvo ir Dubčekas. Iš tiesų jis norėjo pakelti tik savo krašto ūkį, bet išėjo daug platesnis ir niekeno nepamatytas sąjūdis.

Idomu, kad ukrainiečiai, neturėdami savo gimnazijos, Munchene yra įsteigę savo bendrabutį. Vaikai lanko vokiečių mokyklas ir kasdien dar turi pamokas savo kalba. Auklėtojai visi jauni, nė vienas

nėra vyresnis 25 metų.

Apskritai darbas išeivijos jaunimo tarpe nelengvas, kadangi daugumas jaunuolių turi menkaverčių kompleksą, nes jų tėvai savo socialine padėtimi yra žemesni už vokiečių vidurkį. Kai tėvai įsitikina, kad jau neteks grįžti į tėvynę, jie rezignuoja, pasitraukia iš tautinės grupės ir atitinkamai auklėja savo vaikus.

Bendra visų nuomonė buvo ta, kad reikėtų ruošti daugiau bendrų suvažiavimų, kur būtų galima pasikeisti patirtimi ir nuomonėmis, liečiančiomis bendrus išeivijos reikalus.

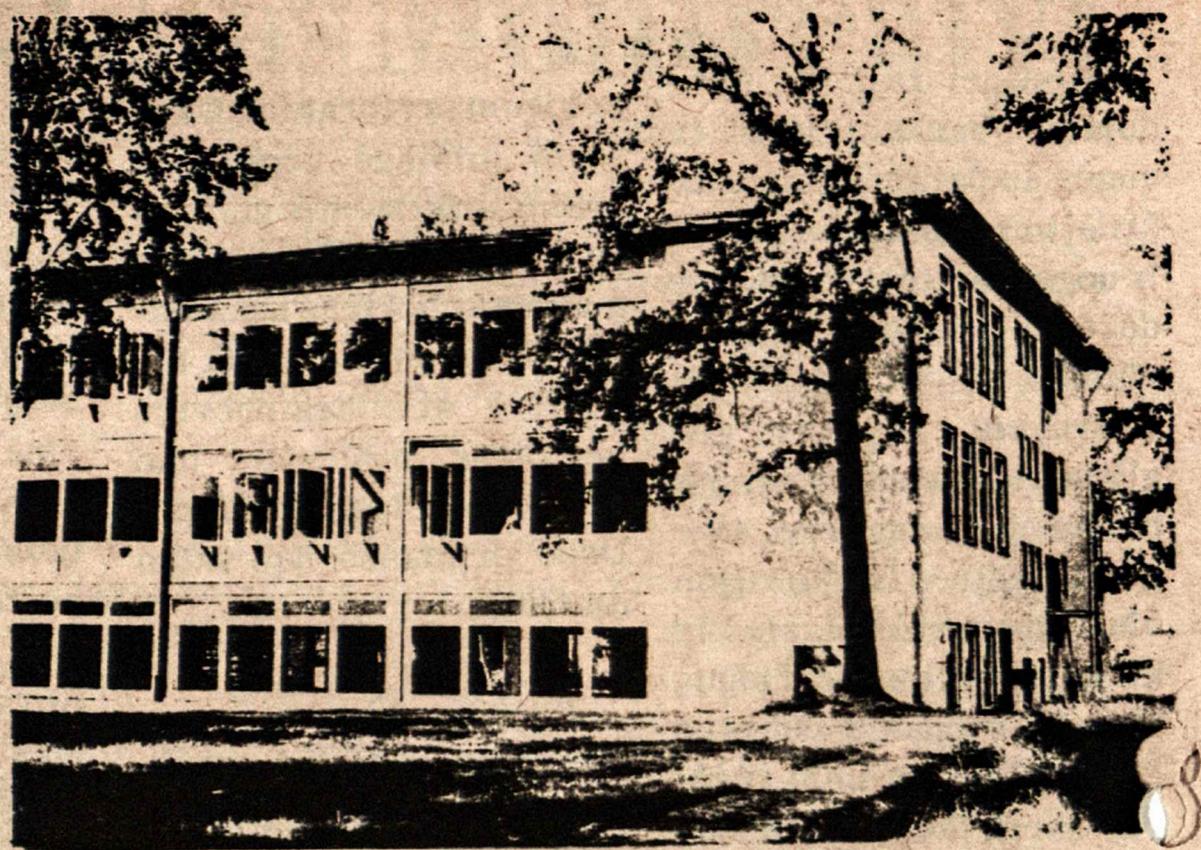
NAUJAI ATVYKĘ IŠ LIETUVOS

Nordrhein - Vestfalijos stovykloje Unna - Masse gyvena dabar iš Sovietų Sąjungos Vokietijon repatriavusieji, tarp kurių nemaža ir lietuvių. Jie tu pr. metų pabaigoje atvyko iš Lietuvos. Gruodžio 18 aplankė juos kun. J. Urdzė ir pakvietė visus į Annaburgą Naujųjų Metų sutikti.

Gruodžio 30 rytą atvažiavo pilnas autobusas tautiečių ir buvo nustebinti nuoširdžiu sutikimu. Šeimos 4 dienas gyveno apskiruose kambariuose. Vaikai naudojosi visiškai laisve, smaguriaudam ir įvairius saldumynus bei vaisius, o vyresnieji džiaugėsi draugiška nuotaika. Sekmadienį ir pirmadienį per Naujus Metus svečius lankė VLB vietos apylinkės pirmininkas M. Kiuzauskas, dr. Gintautas, Andrijaučius bei Ermonaičius šeimos ir kt. Nepaprastai įvykis buvo pamaldos. Daugelis atvykusiųjų tik po daugelio metų turėjo vėl

Nukelta į 15 psl.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vasario 16 gimnazijos naujieji rūmai iš parko pusės

Dievo Karalystės

Žinios

(Tesnys)

Po to Biblija parodo tikrąją nuodėmės pradžią, pasakydama, kad "per vieną (pirmą) žmogų nuodėmė įėjo į pasaulį ir per nuodėmę mirtis, ir taip mirtis perėjo ant visų žmonių, kadangi visi jame (Adome) nusidėjo." (Rom. 5:12). Tai sutinka su kitų Biblijos rašytojų liudymais. Jobo 14:4 mes skaitome: "Argi galėtų ateiti nesuteptas iš to, kas sutepta. Nė vienas". Aprašydama visos žmonijos dabartinį stovį Psalmistas pasakė: "Nes štai aš pradėtas prasikaltimuose ir nuodėmėse mano motina mane pagimdė." — Psal. 51:7.

Visi aukščiau paduotieji Knygų Knygos pareiškimai sutinka su protu ir vieningai nupasakoja apie žmogaus atsiradimą ir patekimą į dabartinį nuodėmės stovį. Jau tas vienas dalykas turėtų padaryti Bibliją patikėtiną ir vertą pagarbos, kaip teisingą istoriją. Bet yra dar daug kitų priežasčių dėl kurių Biblija įsigijo sau daug pasitikėjimo ir pagarbos.

"Nuodėmės alga yra mirtis, bet Dievo dovana yra amžinas gyvenimas per Jėzų Kristų mūsų Viešpatį." Rom. 6:23.

Visos Biblijos parašymo laikas siekė nuo 1615 metų pirm Kristaus iki 96 metų po Kristaus, maždaug apie 1,700 metų. Žymiausias Senojo Testamento asmuo yra Jehova Dievas; žymiausia tauta yra Izraelis; žymiausia tema vaizduose ir pranašystėje yra Dievo Karalystė, kuri bus įkurta ant žemės.

(Bus daugiau)

Kas idomaujatis apie Tiesą, mes prisijusim veltui knygelei. Kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Bible Students,
212 E. 3rd Street,
Spring Valley, Ill. 61362

PIRMENYBĖS

numatomos pravešti šį pavasarį Clevelande, Ohio. Vykdo Clevelando ŪSK Žaibas. Data bus paskelbta.

1973 m. Š. AMERIKOS

PABALTIEČIŲ
KLUBINĖS KREPŠINIO
PIRMENYBĖS

dar nenustatytos.
PSF-jos Lietuvių Sekcija.

28-29 d., Chicagoje, Ill.
1973 m. Š. AMERIKOS

PABALTIEČIŲ VYRŲ,
MOTERŲ IR JAUNIŲ
A (16-18 m.)
LENGVOSIOS
ATLETIKOS
PIRMENYBĖS

numatomos vykdyti š. m. liepos 28-29 d., Kanadoje. Rengėjai-Kanados latviai. Data dar nėra galutinai patvirtinta.

1973 m. Š. AMERIKOS

PABALTIEČIŲ
PLAUKYMO
PIRMENYBĖS
įvyks š. m. rugpjūčio 5 d.,
sekmadienį Lakewood,
New Jersey. Vykdo estai.

1973 m. Š. AMERIKOS
PABALTIEČIŲ GOLFO
PIRMENYBĖS
vykdo lietuviai, š. m. rugsėjo 15 - 16 d., Detriote, Mich.

1973 m. Š. AMERIKOS
PABALTIEČIŲ
ŠAUDYMO
PIRMENYBĖS
įvyks š. m. rugsėjo 15 - 16 d., Hamiltone, Ont. Vykdo lietuviai.

1973 m. Š. AMERIKOS
PABALTIEČIŲ
PRIEUGLIO
LENGVOSIOS
ATLETIKOS
PIRMENYBĖS

numatomos š. m. rugsėjo 22 d., Toronto, Ont. Data dar turi būti galutinai patvirtinta. Varžybas vykdys estai, šiose klasėse, berniukams ir mergaitėms: B (14-15 m.), C (12-13 m.) ir D (žemiau 12 m.).

1973 m. KLUBINĖS
TINKLINIO

1973 m. PABALTIEČIŲ
SLIDINĖJIMO
PIRMENYBĖS

1973 m. Š. Amerikos Pabaltiečių Slidinėjimo Pirmenybės įvyks 1973 m. Kovo 3 d., šeštadienį, Devil's Elbow Ski Resort, Bethany, Ont. Kanadoje. Ši vietovė yra apie 60 mylių į šiaurės rytus nuo Toronto.

Varžybas vykdo Kanados Latvių Sporto Sąjunga.

Programoje - Slalomas ir Didysis Slalomas šiose amžiaus klasėse: Jaunučių (žemiau 13 m.), Jaunių (13-17 m. imt.), Vyrų Elite (18-27 m. imtinai), Senorių Vyrų (28-44 m. imt.), Veteranų Vyrų (virš 44 m.) ir Moterų (neriboto amžiaus).

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių, latvių ir estų slidinėtojams.

Visiems lietuvių sporto klubams išsiuntinėta smulkios informacijos ir registracijos blankai. Pavieniams lietuvių slidinėtojams patartina kreiptis į lietuvių atstovą Pabaltiečių Slidinėjimo Komitete: Mr. V. Čiurlionis, 19755 Upper Terrace, Euclid, Ohio, 44117.

Telefonas-(216)-481-1525.

Kanadoje gyvenantiems: Mr. Stasys Kėkštas, 14 Montgomery Rd, Toronto, Ont. Telefonas:(416)-233-1372. arba

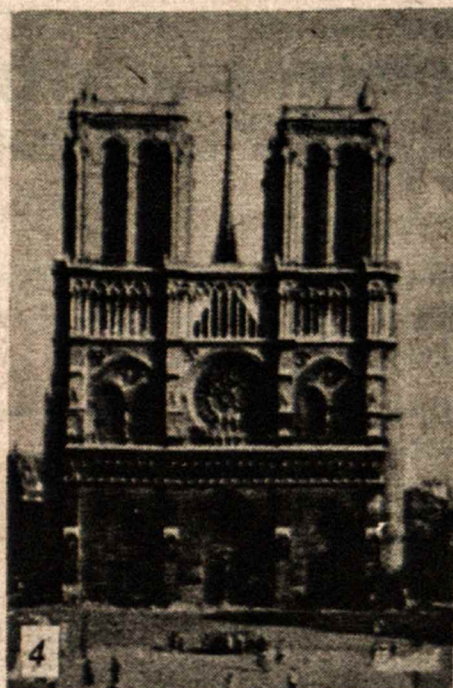
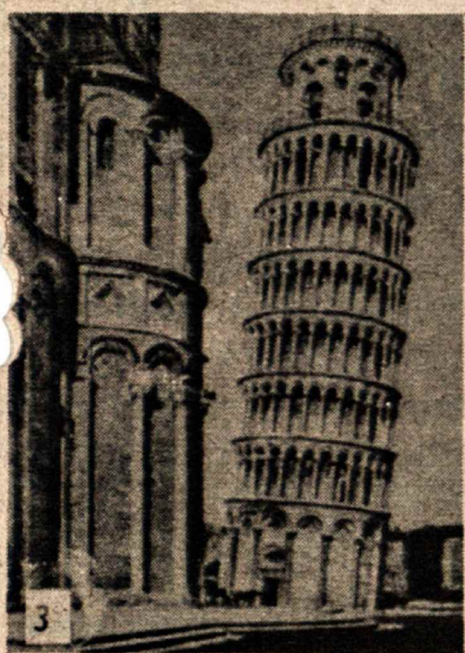
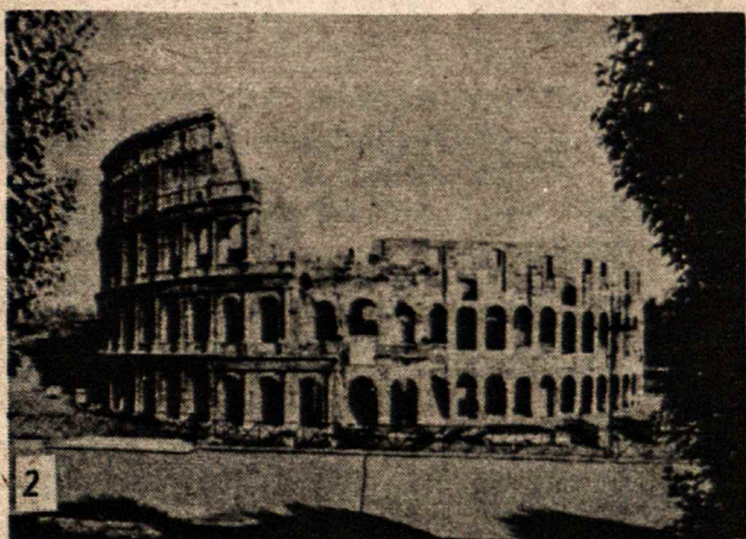
Mr. Vincas Paulionis, 219 Briar Hill Ave., Toronto 12, Ont. Telefonas:(416)-488-2274.

1973 m. Š. AMERIKOS
PABALTIEČIŲ
VARŽYBINIS
KALENDORIUS

Pabaltiečių Sporto Federacijos metiniame suvažiavime, įvykusiame š. m. sausio 27 d., Toronto, Ont., buvo nustatytas sekantis 1973 m. varžybinis kalendorius.

1973 m. Š. AMERIKOS
PABALTIEČIŲ
SLIDINĖJIMO
PIRMENYBĖS
įvyks 1973 m. kovo 3 d., Devil's Elbow Ski Resort, Bethany, Ont. Vykdo latviai.

1973 m. Š. AMERIKOS
PABALTIEČIŲ TENISO
PIRMENYBĖS
rengia latviai, š. m. liepos

ČIA JŪS TURITE PENKIŲ VISIEMS ŽINOMŲ PASTATŲ PAVEIKSLIUKUS. ATRODO, KAD KIEKVIENAS JAUNAS LIETUVIS GALI LENGVAI ATPĖTI ŠIŲ PASTATŲ PAVADINIMUS. Prašome pabandyti.

PASTABA:

Kas teisingai nurodys visų čia pavaizduotų pastatų pavadinimus iki Kovo - March 15 d. atsiųs šią iškarpą, galės gauti Lietuvos žemėlapią arba Nepriklausomos Lietuvos metams prenumeratą asmeniui, kurios vardą ir adresą nurodys. Visi dalyvaukit šiame konkurse ir išbandykit savo žinias.

Mano manymu čia pavaizduota:

1.
2.
3.
4.
5.

Mano vardas ir pavardė: -----

Mano tikslus adresas: -----

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais "TALKA" uždaryta.

Mokame už:

depozitus	5½ %
šėrus ir sutaupas	6½ %
už vienu metų terminuotus indėlius	7 %
ir 3 metams 7½ %	
Duodame:	
asmenines paskolas iš	10 %
nekiln. turto paskolas iš	8½ %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas, čekių patarnavimas. Pardudome "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$3.200.000.

IKURTUVĖS IR MINĖJIMAS

St. ir N. Senkai nusipirko gražų namą. Ta proga sausio 27 d. 6 v.v. jų gimines, bičiuliai ir šauliai (Senkus yra šaulys, suvažlavo pės Senkus pasveikinti su nauja nuosavybe ir su 20 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvėm. Suvažlavo 98 asm.

Namo šventinimo apeigas atliko kun. Januška. Sveikino šaulių kuopos pirm. P. Kanopa, St. Žioba ir P. Šimelaitis, kuris savo kalboje pabrėžė, kad Senkus savo gyvenime nesisikundė, visuomet jam buvo gerai, visko pakako. Tremties stovyklose taip buvo blogai su maistu, o jis sakydavo kad jam užtenka ir viskas gerai. Įteikta dovanų, sugiedota ilgiausių metų ir palinkėta daug laimės. Vėliau atvyko Mons. dr. J. Tadarauškas, kuris irgi pasakė sveikinimo kalbą, pabrėždamas, kad Senkus yra pavyzdingas parapietis, ir darbštus žmogus. Jei kada esti koks reikalas pakviestas ką padaryti, nlekuomet neatsisako padėti savo darbais. Po to prasidėjo vakariene. Šeimnininkas vaisingai priėmė savo svečius, rūpestingai pagelbėjo E. Milašienė, o išgerimais rūpinosi St. Žioba. Vėliau atsirado muzikantas K. Deksnys, kuris akordoenų gražiai pagrojo, o kiek palinksmėje svečiai pasišoko. Nors susirinkusių buvo daug, bet visiems vietų užteko ir pasišokti, skaniai pavalgyti ir užtektinai išgerti.

Šio subuvimo iniciatoriai buvo P. Kanopa ir St. Žioba ir E. Milašienė. Tarp kitko reikia pažymėti, kad St. Senkus kaip šaulys yra

drausmingas ir pavestas pareigas be jokių atsikabinėjimų visuomet atlieka pavyzdinčiai. Šiaip gyvenime darbštus plomberis, elektrikas ir t.t. Dirbdamas sunkiai fabrike, prašytas pagelbėti, niekuomet neatsisako ir ką daro padaro gerai. Todėl visų yra gerbiamas ir mylimas, kaip geras ir darbštus tautietis.

J. P.

● JUOZAS GUDAVIČIUS mirė 1973 m. vasario 13 d. Kanadoje. Jis yra buvęs ilgametis Žemės ūkio kooperatyvo Dirvos direktorius Lietuvoje, Kėdainiuose.

● HAMILTONO lietuvių bankelio "Talka" valdybą sudaro: E. Sudikas, A. Vainauskas, St. J. Dalius, A. Repčys, J. Bulionis. Kredito komitetas: J. Mikšys, J. Pleinys, A. Trumpickas. Revizijos komisija: Z. Stanaitis, R. Kontenis, A. Meškauskas.

JAUNIMAS SURENGĖ NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMĄ

Edmonton, Alberta, Kanada. Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo 55 m. minėjimas įvyko "Lietuvių Namuose" 1973 m. vasario mėn. 17 dienos vakare. Minėjimą surengė ne senesnioji ar viduresnioji karta, o jaunimas tikrasis atžalynas. Susirinkimą atidarė Edmontono apylinkės lietuvių bendruomenės pirmininkas dr. Pilpavičius. Po Dr. Pilpavičiaus kalbos sveikino latvių ir estų atstovai. Vėliau vyko jaunuolių paruoštą programą, jaunuolės pasiūsiusios tautiniais drabužiais padainavo kelias liaudies dainas. Pertraukos metu buvo rodomos

skaidrės iš praeitų metų tautinių šokių šventės Chicagoje ir jaunimo stovyklos ROMUVA gyvenimo.

Programai pasibaigus prasidėjo linksmoji dalis su šokiais prie geros muzikos. Tautos Fondui buvo renkamos aukos, surinkta 160, aukos dar bus papildomai renkamos, tikimasi, VLIKUI bus pasiųsta 200 dol.

STASYS MISIULIS

Vasario 16 iškilmės atliktos tinkamai, lietuviškos jėgos pademonstruotos įspudingai.

Minėjime buvo senų trefaretnių liekanų, bet ir įnešta naujų, teigiamų lietuvių bei ugdyti faktų.

Pirmiausia, kad ir išvakarėse per priėmimą svetimtaučiams svečiams Lietuvių namuose, kurių atsilankė arti 50, ir per pagrindinį minėjimą sekmadienį 4 val. visą tvarką darė jaunimas, studentija. Lietuvaitės buvo pasipuošusios tautiniais rūbais, gražios, su maloniomis šypsenomis sutiko prie įėjimo ir savus ir svečius. Visus sodino, kalbino lietuvišku papročiu.

Studentai ir rūbinėje ir priėjimo ir kt. visokiose pareigose sukinėjosi visur, salėje, prie įėjimo, fotografavo, parūpino vietas, kėdes — jautėsi šie jaunuoliai šeimnininkai. Jie susodino ir užėmė svetimšalius, federalinės valdžios, provincinės, savivaldybei, etninių grupių atstovus. Net pasikalbėjimus su spaudos atstovais darė jaunimas ir viena lietuvaitė, skautė 14 m. užklausta "Star" korespondento tiesiai jam pasakė, kad "mes tikime ir sulauksime Nepriklausomos Lietuvos". Mačiau, kaip pora studentų su kitais korespondentais diskutavo apie Lietuvą ir SSSR. Mums seniems buvo malonu stebėti ir klausytis. Pranešėja stud. Šarkaitė "Miss Vilnius" pernai išrinkta gražuolė puikiai pranešinėjo. Poetė irgi gražuolė (teisių mokslus bebaigiant), netik kalbino svečius valdžios atstovus, bet perstatė pagrindinį kalbėtoją mišriai publikai federalinės valdžios ministerį dr. St. Haydazs,

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA

5½ % už depozitus
6 % už šėrus (numatoma)
6 % už taupymo s-tas
6½ % už 1 m. term. dep.
7½ % už 2 m. term. dep.

PARAMA

IMA

8 % už asm. paskolas
8 % už mortgičius

Kapitalas — šeši milijonai dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000. Nemokamas čekių patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723 Toronto 3, Ontario.

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šal-dytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiamie piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svorų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Baltic Exporting Co.

480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

(lenkų kilmės), kurie aiškino apie Federalinės valdžios planus pagelbėti, išlaikyti etnines kultūras Kanadoje. Baigdamas dr. St. Haydazs palinkėjo lietuviams atgauti Nepriklausomybę ir likti laisviems. PUIKUS LINKĖJIMAS

Ontario prov. ministris vyr. prokuraras adv. John Yaremko pastebėjo, kad jis esąs tikras lietuvių draugas, (kaip ukrainas, jau 23čia kartą ateinąs į 16 vasario minėjimus. Irgi linkėjo Lietuvai nepriklausomybės.

Buvo labai daug sveikinimų iš kitų valdžios pareigūnų, tautybių atstovų. Adv. Z. Butkus turėjo būti lietuvių dalyje pagrindiniu kalbėtoju, bet emigracinės valdžios nedavusios leidimo, jo gražia, turiningą kalbą perskaitė studentas A. Šileika.

Meninę programą atliko V. Verikaitis, "Varpo" choras, vadov. Ambro-

zaičio, kuris pats akomponavo ir dirigavo. Tautinių šokių grupė "Gintaras" ir kiti vienetai pasirodė gerai, visiems patiko.

Kaip šeštadienio vaišes, taip ir ši minėjimą tvarkė puikiai, L. B. Toronto apylinkės valdyba, kurios pirmininkas yra Jonas Karpis.

Gražus oras, troškimas pamatyti didingus Lietuvių Namus, paskaitininką Z. Butkų, sutraukė publikos apie 2,000, ir gaila, dailis netilpo, turėjo grįžti namo.

Liet. Namų didžioji salė talpina virš 1000, buvo paduota 1500 kėdžių ir baldonų. Bet visi netilpo, buvo didelis susikimšimas ir namuose ir parkinimo aikštėje. LN Valdyba apskaičiavo, kasmet ateidavo apie 800-900 žmonių.

Kaip patyriau L. Namų inžinieriai ir valdyba planuoja padidinti didžiąją salę iki 1500 asm. J. Krk.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

SKAUTAMS

SKAUTŲ MŪGĖ

Ateinantį sekmadienį kovo 4 d. tuojau po 10 val. Mišių, Aušros Vartų parapijos salėje, Kaziuko mūgės atidarymas. Skautai ir skautės senai jau ruošiasi šiai šventei. Pagamins daug įdomių ir gražių rankdarbių, kuriuos matysime ir galėsime išgyti mūgėje. Jaunesniems skautams daug padeda Niedvaras, Niedvarienė, J. Piečaitis, Kibirkštis, Bukauskienė ir kiti.

Skautų mūgės didžiajai loterijai jau paaugavo vertingų dalykų mūsų menininkai: Pr. Baltuonis, medžio skulptūra, V. Lapinienė ir Lymantas paveikslus, Dr. H. Nagys savo poezijos knygą, solistė G. Čapkauskienė, viena iš pirmųjų skaučių, savo plokštelę.

Skautai, skautės ir tėvų k-tai jiems dėkoja. Prie Kaziuko mūgės daug prisideda ir skautų tėvų komitetas, R. Brikenė, J. Kibirkštis, Rutkauskienė

Intas ir Gyvis.

Įvertinkime mūsų jaunimą ir paremkime jų darbą. Laukiame mažų ir suaugusių. Atvykę tikrai būsite patenkinti. Tad, iki pasimatymo Kaziuko Mūgėje.

• Tauro krepšinio klubas, turi 3 komandas, jaunučių, jaunių ir vyrų, gan įtemp-tai dirba. Klubas vadovas yra R. Otto. Jaunučių treneris R. Otto, padėjėjas Gintaras Brikis, jaunučių treniruotės kiekvieną trečiadienį vyksta Aušros Vartų parapijos salėje.

Jaunių treneris - J. Celterius, kapitonas Rimas Ališauskas. Mūsų jaunieji gerai žaidžia ir pasakutines dvi rungtynes laimėjo prieš kanadiečius. Komanda sudaro R. Ališauskas, S. Brikis, G. Nagys, Š. Norvaiša, D. Makauskas, G. Bunys, L. Intas, P. Rutkauskas ir A. Skučas. Š. m. vasario mėn. 23 d. jaunieji ir vyrai turėjo išvyką į Torontą krepšinio

turnyrą. Jaunieji turės dvi rungtynes: su Hamiltono "Kovu" ir Toronto "Aušra".

Su jauniais vyksta jų vadovas Jonas Celterius, ir Juozas Intas, tėvų k-to atstovas.

Tauro jaunieji ir tėvų komitetas ponui Intui, kuris savo automobiliu be jokio atlyginimo, veža penkis krepšininkus, reiškia didelę padėką.

montreal

Montrealio Lietuvių žvejotojų-Medžiotų klubo "Nida" valdyba paskutiniame savo posėdyje įvykusiame sausio 24 d. pas p. Kasperavičius, iš savo kasos, 100.00 dol. paskyrė lietuviškiems reikalingams:

E. Kardelienės muzikos studijai 20.00 dol., Montrealio Lietuvių jaunimo ansamblui "Gintaras" 20.00 dol., Lietuviškai radio valandėlei Montrealyje 20.00 dol., Tautos Fondui 20.00 dol. ir Aušros Vartų parapijai 20.00 dol.

Metinis visuotinis klubo narių susirinkimas įvyks balandžio mėn. 8 d. tuojau po pamaldų Aušros Vartų parapijos salėje. Bus renkama valdyba, aptarti klubo reikalai, ir po susirinkimo kavutė.

Tuo reikalu bus išleistas biuletenis ir plačiau painformuota per mūsų spaudą.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Šių metų NL Nr. 6 buvo J. Gedvilo laiškas ir jam NL leidimo bendrovės valdybos atsakymas. Dėl šio atsakymo J. Gedvila parašė redaktoriui išmintino stiliaus laišką. Pirmiausia, informacija: J. Gedvilai laiško redaktoriui nerašė ir prie ten esančio prierašo piršto neprikiršo. Faktas. O antra - J. Gedvila grasina savo laišką pasiųsti "visiems laikraščiams". Ką gi, sumanymas paskatinantis, nes kiekvienas, nors iki šio laiko nebuvo garsus, tuojau šiuo keliu visuotinai pagarsėtų. Tikras faktas.

IŠNUOMUOMA:
BROSSARD išnuomuojami 4 butai po 5 kambarius, elektros sistemos šildymu. Skambinti 678-3660.

PHARMACIE Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE

366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

• VYTAUTAS KRYGERIS vasario 3 d. žuvo automobilio nelaimėje. Jis turėjo Dunville, Ont. viešbutį. Nelaimė įvykusi dėl nenaprasta blogo oro. MİRĖ VYTAUTAS GLOVACKAS

Sausio 17 dieną, eidamas 52-uosius metus, Vilniuje staiga mirė Lietuvos Kultūrinių ryšių su tautiečiais užsienyje komiteto darbuotojas Vytautas Glovackas.

VAKARŲ VOKIETIJOJE...

(atkelta iš 12 psl.)

progos dalyvauti lietuviškose pamaldose.

• ANNA BERG (Bad Godesberg) šiais metais įvyks balandžio 28 - gegužės 1 lietuvių jaunimo suvažiavimas, birželio 8-11 pabaltiečių jaunimo suvažiavimas, birželio 15-28 lietuvių šeimų poilsio dienos. Mokiniais ir studen-

Dantų gydytoja

DR. A. O. JAUGELIENĖ

1410 Guy St., 1 a. 11 - 12 k.

Tel: 932-6662; namų 737-9681

tams dalyvavimas veltui. DISKUSIJŲ VAKARAI ROMUVOJE

Mokyt. M. Saulaitytės iniciatyva Huttenfeldotautiečiai laikas nuo laiko susirenka pasidalinti mintimis įvairiais klausimais. Iki šiol buvo apžvelgta Sovietų Sąjungos politika (pranešėjas V. Banaitis), susipažinta su M. Saulaitytės poezija (autorė pristatė mokyt. V. Bartusevičius, M. A.), organizuotos Bažnyčios dabarties problemomis (pranešėjas kun. J. Dėdinas) ir su egzistencializmu (pranešėjas V. Natkevičius, M. A.).

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LASALLE

TEL. 366-7281

• Atliekami mechaniniai darbai

• Išorės taisymas ir dažymas

• Dunlop padangos ir baterijos

(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.

Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building

Suite 417, Montreal, Que.

Tel. 871-1430

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

INSURANCE EXCHANGE BUILDING

276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.

Tel: 842-1126, namų 678-3660

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.

MONTREAL

TEL. 255-3535

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 ST. CATHERINE Street W., Room 600

Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,

1538 Sherbrook St. West,

Suite 215, Montreal 109, Que.

Tel. 931-3275

NL SPAUDOS BALIUS gegužės 5d.

LIETUVOS GEN.
KONSULAS DR. J.
ŽMUIDZINAS

Vasario 16 proga pasveikino raštu Toronto Konsulinis Korpusas. Be to, ji dar sveikino kortele Jungtinių Amerikos ir Švedijos generaliniai konsulai ir Konsulų Draugijos vice-dekanas Lebanono konsulas.

• "LITO" valdyba nutarė už einamąsias sąskaitas nuo š.m.vasario mėn. 1 d. mokėti po 5.5% palūkanų duodant nemokamą čekių patarnavimą.

Už taupomąsias sąskaitas su gyvybės apdrauda garantuojami 6% palūkanų tačiau priklausomai nuo metinio pelno tas procentas gali būti ir aukštesnis. 1972 metais "Litas" išmokėjo už taupomąsias sąskaitas 6.5%, vietoje žadėtų ir skelbtų 6%.

Per šių metų sausio mėnesį "Litas" padidėjo 103,330 dol. ir pasiekė 3,797,794 dol. balansą.

Pr.R.

• BALTIC EVENING Ottawoje vasario 21 d. parlamento rūmuose buvo pristatyta Kanados artivariausybės esantiems sluoksniams, latvių rašytojo Arvid Vollaid knyga. Šiame parengime dalyvavo nemažas skaičius senatorių ir ministerių, svarbių pareigūnų. Pažymėtina,

kad dalyvavo ir Kanados užsienio reikalų ministris M. Sharp. Programoje dalyvavo solistė Gina Čapkauskienė ir atliko keletą lietuviškų dainų. Senatorius Paul Juzyk pasakė kalbą, kurioje lietuvių minėtą knygą ir bendrabaltiečių likimą. Programoje taip pat dalyvavo latvių šokėjai ir estų choras. Iš lietuvių dar buvo K. Bendruomenės pirmininkas E. Čuplinskas ir keletas kitų.

• Gina Čapkauskienė vyksta į Chicago ir dalyvaus "Draugo" romano premijos koncerte.

• Putnamo, Mass. NMP. seselės Margarita ir E. Lukošūtė lankosi Montrealyje.

• Dr. R. J. Krisčiokaitis iš Hartfordo, dirba mokslinį darbą Vokietijoje, yra atvykęs į fizikų konferenciją New Yorke.

• Susirgę LaSallečiai Juozas Mileris ir Juozas Kuprevičius, pastarasis dar guli Reddy Memorial ligoninėje dr. A. S. Popieraičio priežiūroje.

• Staiga mirė laikrodininkas Antanas Žukas, palaidotas praeitos savaitės penktadienį iš Aušros Vartų bažnyčios.

• MONTREALIO Jūrų šaulių "Neringos" kuopavomėn. 18 d. Aušros Vartų parapijos salėje ruošia moterų madų parodą.

• VASARIO 24 d. bežvejodamas ant ledo staiga mirė aktyvus Nidos klubo narys Petras Vileniškis. Nidos klubo valdyba ir nariai šeimai ir artimiesiems reiškia gilia užuojautą.

J.Š.

BŪSIMOJI LIETUVIŠKA ŠEIMA

Regina Borisaitė susižiedavo su Benedictu Čepunkum, vestuvės numatomos birželio mėnesį. Jie abu yra baigę aukštuosius mokslus ir dirba Ottawoje. Jie aktyvūs lietuviškoje veikloje. Šiais metais B. Čepunkus yra K. L. B. Ottawos Apylinkės valdybos vicepirmininkas, o R. Borisaitė sekretorė.

O.Č.

• "VAGOS" leidykla Vilniuje išleido mažo formato Kazio Binkio poezijos rinktinę "Lyriką" (dail. V. Žilys, 15,000 egz.). Pasirodė ir 18 a. poeto Antano Klemento eilėraščių rinktinė "Žemaitiška giesmelė" (dail. A. Augaitis, 8000 egz.), redaguotą V. Vanago. Iš verstinės klasikos minėtinas L. Brogos išverstas persų poeto Omaro Chajamo eilių rinkinys "Rubajatai" (dail. B. Leonavičius, 10,000 egz.). (E)

• Vasario 17, 1973 m. J. A. Kaušlyų Rezidencijoje artivariausybės

mų draugų buvo suruošta staigmena P. Rzevuckui, jo 60 m. gimtadienį.

Visi jam palinkėjo daug sėkmės, o taip pat įteikė dovanų.

ŠAULIŲ SUSIRINKIMAS

L. K. Mindaugo šaulių kuopos metinis visuotinis narių susirinkimas įvyks š.m.kovo 4 d., uniformuoti kurie turime uniformas dalyvausime II val., Aušros Vartų bažnyčioje su kuopos vėliava iškilmingose pamaldose. Po pamaldų-parapijos salėje /kuopos būstinėje / 12 val.

pos būstinėje / 12 val.

DARBOTVARKĖJE

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo sudarymas
3. Paskaita
4. Pranešimai
5. Diskusijos dėl pranešimų
6. L.Š.S.T. - visuotinio atstovų suvažiavimui atstovų rinkimas
7. Klausimai bei sumanymai.

Šauliai nuoširdžiai kviečiami susirinkime dalyvauti.

Kuopos Valdyba.

PIRMOJI SOLISTĖS ILGOJO GROJIMO - STEREO PLOKŠTELĖ JAU IŠLEISTA. VISOS DAINOS ĮDAINUOTOS LIETUVIŠKAI.

Plokštelė gaunama: Les Entreprises BELLE-ARTI Enrg. P.O. Box 122, LaSalle 650, Que. Canada, Petras Adamonis Insurance Agency Inc. 3907 A Rosemount Blvd., Montreal, Que., Aušros Vartų par. Spaudos kioskas 1465 De Seve St., Montreal 205, Que., ED Archambault Inc. Music Store 500 est. rue St. Catherine, Montreal 132, Que.

Kaina pas platintojus \$6.00, su persiuntimu \$6.75.

PAGALBA NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI

Pakalbinkit užsisakyti NL-ą artimuosius, arba, pagaliau, padovanokit geram bičiuliui nors pusmetinę NL prenutą.

Pinigus siųskit su šiuo kuponu:

Vardas pavardė

Adresas: / gatvė ir Nr. /

City

Valst. - prov.

Pinigus siunčia: / pavardė ir adresas /

Žemiausios kainos! MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūrą veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.5%	Asmenines	8.5%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 1 metams	6.5%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	7.0%	Investacines	nuo 9% iki 12%
Term. ind. 3 metams	7.5%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10.000 da iki \$2,000 už taup. s-tos sumas, už paskolos suma.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda Kreiptis: Gil Constantini C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiądieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.